भेरीगंगा नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
छिन्चु ,सुर्खेत

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशिकरण परिक्षण प्रतिवेदन आ।व। २०८१।०८२

लैससास परिक्षण आ .व . २०८१/२०८२ मिति २०८३ असार १६ र १७ गते

विषयसूची

१.पुष्ठभूमि ....
२.अध्ययनको महत्व..
३.लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरु
४.लैससास परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरु...
५.लैससास परीक्षणको विधि र तरीका...
६.लैससास परीक्षणका सहभागीहरु..
७.तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण र व्याख्या..
८.लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरु...
९.तथ्याङ्क को तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण ....
१०. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैससासको अवस्था ....
१०.१ परीक्षण पश्यात प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेको अंक...............
१०.२.लैससास परीक्षण नतिजाको माकुरो जालो..............................
११. भेरीगंगा नगरपालिकाको लैससास सवल पक्ष सुधार गर्ने पक्ष
अवसर र चुनैतीहरु ....
१२. लैससास विकास कार्ययोजना..
निश्कर्ष...
सुझाब...
अनुसूचि १ सुचकहरु
अनुसूचि २ हाजिरी
अनुसूचि ३ फोटोहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशिकरण कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिः

१. श्री यज्ञ प्रसाद ढकाल संयोजक (नगरप्रमुख)
२. श्री धनसरा बोहरा सदस्य (नगर उपप्रमुख)
३. श्री लास सिंह बि सी सदस्य (सामाजिक विकास शाखा सदस्य)
४. श्री हरी बहादुर खत्री सदस्य (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)
५. श्री शेर बहादुर कामी सदस्य (कार्यपालिका सदस्य)
६. श्री गौमाया खत्री सदस्य (कार्यपालिका सदस्य)
७. श्री खगिसरा पुन सदस्य (कार्यपालिका सदस्य)
८. श्री रेखा वली सदस्य (संघ सस्था प्रतिनिधि)
९. श्री हरीकला खड्का सदस्य (संघ सस्था प्रतिनिधि)
१०. श्री जुनु सिं सदस्य
११. श्री शिशिर खड्का सदस्य सचिव (महिला बालबालिका शाखा)

अन्य लक्षित समूहलाइ आवश्यकता अनुसार आमन्त्रित सदस्यको रुपमा सहभागी गराइने छ ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशिकरण कार्यदल

१. श्री धनसरा बोहरा संयोजक (नगर उपप्रमुख)
२. श्री कुल बहादुर खड्का सदस्य (प्रशासकीय अधिकृत)
३. श्री सीता थापा सदस्य (शाखा अधिकृत)
४. श्री शिशिर कुमार खड्का सदस्य सचिव (महिला बालबालिका शाखा)
५. श्री दिल कुमारी बुढामगर सदस्य (विषय विज्ञ /लैससास परिक्षणकर्ता महिला पुनर्स्थापना केन्द्र ओरेक)

१.पृष्ठभूमिः

नेपालको संविधानले समानुपातिक, समावेशी तथा सहभागितामूलक शासन प्रणालीमार्फत समतामूलक समाज निर्माण गर्ने परिकल्पना गरेको छ। संविधानको धारा १८ ले समानताको हक सुनिश्चित गर्दै कुनै पनि नागरिकमाथि लिङ्ग, जात, जाति, धर्म, भाषा, अपाङ्गता, आर्थिक अवस्था, क्षेत्र वा अन्य कुनै आधारमा विभेद गर्न नपाइने व्यवस्था गरेको छ। त्यसैगरी धारा ३८ लगायतका संवैधानिक प्रावधानहरूले महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेसी, मुस्लिम, थारू, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक लगायतका समुदायको अधिकार, सहभागिता र सशक्तीकरणलाई सुनिश्चित गरेका छन्।

दिगो विकास लक्ष्य (SDGs) ले "कोही पनि पछाडि नछुटोस्" भन्ने मूल सिद्धान्तलाई आत्मसात गर्दै समानता, सामाजिक न्याय, लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासलाई प्राथमिकता दिएको छ। विशेषगरी लक्ष्य नं. ५ ले लैङ्गिक समानताको प्रवर्द्धन तथा महिला सशक्तीकरणलाई विकासको आधारभूत शर्तका रूपमा स्थापित गरेको छ। साथै पन्ध्रौँ तथा सोह्रौँ योजनाले समेत समावेशी विकास, लैङ्गिक समानता, सामाजिक न्याय, सुशासन तथा उत्तरदायी शासनलाई राष्ट्रिय विकासको प्रमुख आधारका रूपमा अवलम्बन गरेका छन्।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सवालहरूलाई नीति, योजना, बजेट, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। ऐनले महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न तथा समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गर्न स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ।

यसै संवैधानिक, कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको अवस्था मूल्याङ्कन गर्न तथा लैङ्गिक उत्तरदायी एवं समावेशी स्थानीय शासनलाई थप सुदृढ बनाउन लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण निर्देशिका, २०७८ अनुसार सुर्खेत जिल्लाको भेरीगंगा नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षण सम्पन्न गरिएको हो। परीक्षणले नगरपालिकामा लैससासको वर्तमान अवस्था, उपलब्धि, चुनौती तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी समावेशी, उत्तरदायी र लैङ्गिकमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका लागि महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरेको छ।

नेपाल सरकारले दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्ने प्रतिबद्धता, समावेशी विकासको राष्ट्रिय प्राथमिकता तथा स्थानीय तहमा सुशासन, उत्तरदायित्व र नागरिकमैत्री सेवा प्रवाहलाई सुदृढ बनाउने उद्देश्य अनुरूप लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विकासको मूल आधारका रूपमा स्थापित गर्दै आएको छ। यस सन्दर्भमा भेरीगंगा नगरपालिकाले लैससासलाई नीति, योजना, बजेट, संस्थागत व्यवस्था तथा सेवा प्रवाहमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने प्रयासलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा प्राप्त उपलब्धि र सुधारका क्षेत्रहरूको पहिचान गर्न लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण सम्पन्न गरिएको छ।

२.अध्ययनको महत्वः

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षण निर्देशिका, २०७८ ले स्थानीय तहका नीति, योजना, कार्यक्रम, बजेट, संस्थागत व्यवस्था तथा सेवा प्रवाहमा लैससासको अवस्थाको मूल्याङ्कन गरी सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गर्न मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ। स्थानीय शासनलाई समावेशी, उत्तरदायी तथा लैङ्गिकमैत्री बनाउन लैससास परीक्षण एक महत्वपूर्ण स्व–मूल्याङ्कन औजारका रूपमा रहेको छ।

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, दिगो विकास लक्ष्य (SDGs), राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक नीति तथा योजनाहरूले लैङ्गिक समानता, सामाजिक न्याय, समान अवसर तथा समावेशी विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिएका छन्। यी नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्थाहरूको स्थानीय तहमा प्रभावकारी कार्यान्वयन भए नभएको मूल्याङ्कन गर्न लैससास परीक्षण आवश्यक हुन्छ।

भेरीगंगा नगरपालिकाको सन्दर्भमा यस अध्ययनले नगरपालिकाले अवलम्बन गरेका नीति, योजना, बजेट, संस्थागत संरचना, सेवा प्रवाह तथा सुशासनका अभ्यासहरूमा लैससासको अवस्था विश्लेषण गर्न, सबल पक्ष तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरू पहिचान गर्न र भावी कार्ययोजनाका लागि आधार तयार गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ। साथै महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक लगायत लक्षित समुदायको सहभागिता, पहुँच र लाभ सुनिश्चित गर्ने कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न समेत अध्ययन उपयोगी रहेको छ।

यस परीक्षणबाट प्राप्त नतिजाले नगरपालिकालाई लैससासमैत्री नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्न, स्रोत साधनको न्यायोचित वितरण सुनिश्चित गर्न तथा समावेशी र दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्न आवश्यक रणनीति तथा कार्ययोजना निर्माणमा मार्गदर्शन प्रदान गरेको छ। साथै भविष्यमा हुने लैससास परीक्षणका लागि आधार रेखा (Baseline) तयार गरी प्रगतिको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न समेत यस अध्ययनको विशेष महत्व रहेको छ।

३.लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरुः

- नेपालको संबिधान २०७२ र स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका २०७६ ले व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहले अङ्गिकार गरेको नीतिगत व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनको अवस्थाको परीक्षण गर्नु।
- भेरीगंगा नगरपालिकाको नीति, योजना र कार्यक्रमहरूमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको वर्तमान अवस्था पहिचान र बिश्लेषण गर्नु।
- भेरीगंगा नगरपालिकाको लक्षित समूह महिला, दलित, जनजाति, यौनिक अल्पसख्यक र अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत समूहहरूको सेवामा पहुँच र उपयोग कस्तो छ भन्ने मूल्याङ्कन गर्नु।

- भेरीगंगा नगरपालिकाको संस्थागत संरचना, कार्यप्रणाली र जनशक्तिमा GESI समावेशीकरणको अवस्था सुधार गर्न आवश्यक पक्षहरू पहिचान गर्नु।
- भेरीगंगा नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम बजेट निर्माण र खर्च प्रक्रियामा लैङ्गिक तथा समावेशी दृष्टिकोण समावेश भएको छ कि छैन मूल्याङ्कन गरि लैङ्गिक उत्तरदायी वजेट प्रवद्धन र कार्यान्वयनमा सुधार गर्न व्यवहारिक सझाव तथा सिफारिसहरू प्रदान गर्नु
- भेरीगंगा नगरपालिकाको "लैससास" सम्बन्धि सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुलाई बिषेश कार्ययोजना बनाएर सम्बोधन गर्न ।
- भेरीगंगा नगरपालिकाको ऐन, नियम, नियावली, निति तथा कार्यक्रमहरुलाई लैङ्गिक उत्तरदायी र "लैससास" मैत्री बनाउनु ।
- भेरीगंगा नगरपालिकामा लैससास दिगो विकासका लागि लैङ्गिक उत्तरदायी कार्य योजना बनाएर कार्यान्वयन गर्नु ।

४. लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरुः

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षणका क्रममा भेरीगंगा नगरपालिकाका नीति, योजना, कार्यक्रम, बजेट, संस्थागत व्यवस्था तथा सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित विभिन्न दस्तावेजहरूको अध्ययन, अवलोकन तथा विश्लेषण गरिएको थियो। परीक्षणले नगरपालिकाका नीति तथा कार्यक्रमहरूले लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरण, समान पहुँच, सहभागिता तथा लाभको सुनिश्चितताका सवालहरूलाई कति हदसम्म सम्बोधन गरेका छन् भन्ने विषयको मूल्याङ्कन गरेको छ।परीक्षणका क्रममा लैङ्गिक समानता, समावेशी विकास, सामाजिक न्याय, समान अवसर तथा लैङ्गिक उत्तरदायी शासनका सिद्धान्तहरूलाई नगरपालिकाको नीति, योजना तथा कार्यान्वयन प्रक्रियामा कत्तिको आत्मसात गरिएको छ भन्ने विषयमा समेत अध्ययन गरिएको थियो।

लैससास परीक्षण निर्देशिका, २०७८ अनुसार परीक्षणले पाँच वटा मूल विषयगत क्षेत्रहरू समेटेको छ, जसमा नीति, कानुन तथा योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह, तथा सुशासन र उत्तरदायित्व पर्दछन्। यी विषयगत क्षेत्रअन्तर्गत समावेशी नीति तथा कानुन, योजना तथा बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन, कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको प्रतिनिधित्व, समिति तथा कार्यदलमा समावेशी सहभागिता, कार्यप्रणाली र वित्तीय व्यवस्थापनमा समावेशिता, तथ्याङ्क व्यवस्थापन, क्षमता विकास, कानुनी साक्षरता, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विभेद न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता, पूर्वाधार विकास, प्रजनन स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाइ, स्वरोजगार तथा आयआर्जन, बजार व्यवस्थापन, सूचना तथा सञ्चार, गुनासो व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, समन्वय तथा साझेदारी लगायतका उपक्षेत्रहरूको अध्ययन तथा मूल्याङ्कन गरिएको थियो।

यसरी लैससास परीक्षणले नगरपालिकाको समग्र नीति, संरचना, सेवा प्रवाह तथा शासन प्रणालीलाई लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको दृष्टिकोणबाट मूल्याङ्कन गरी सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्र तथा भावी कार्ययोजनाका आधारहरू पहिचान गर्ने कार्य गरेको छ।

५. लैससास परीक्षणको विधि र तरीकाः

लैंगिक परिक्षणका लागि भेरीगंगा नगरपालिकासँग प्रारम्भिक समन्वय पश्चात पालिकामा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका २०७८ मा उल्लेख भए अनुसार ३ वटा चरणहरु पार गरि कार्य सम्पन्न गरिएको छ । जसलाई निम्न अनुसार चरणबद्ध उल्लेख गरिएको छ ।

(क) तयारी चरणः

तयारी चरणमा सर्वप्रथम प्रमुख सहजकर्ताले नगरपालिकासँग आवश्यक समन्वय एवं सहकार्य गरी नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शाखा प्रमुखहरू, लैससास फोकल व्यक्ति तथा सूचना अधिकारीसँग अन्तरक्रिया तथा परामर्श गरेका थिए। उक्त अन्तरक्रियामार्फत लैससास परीक्षणका लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्क, सूचना तथा विभिन्न नीतिगत एवं प्राविधिक दस्तावेजहरूको संकलन गरिएको थियो। निर्देशिका, २०७८ मा व्यवस्था भएअनुसार उपप्रमुखको संयोजकत्वमा ६ सदस्यीय कार्यदल पुनर्गठन गरी परीक्षण प्रक्रियालाई व्यवस्थित, सहभागितामूलक तथा प्रभावकारी बनाउन आवश्यक सम्पूर्ण पूर्वतयारी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो।

यस चरणमा परीक्षणका लागि आवश्यक निम्न दस्तावेजहरू संकलन तथा अध्ययन गरिएको थियोः

- वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट
- क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमहरू
- वार्षिक तथा आवधिक प्रगति प्रतिवेदनहरू
- आर्थिक प्रतिवेदनहरू
- चौमासिक तथा वार्षिक समीक्षा प्रतिवेदनहरू
- विकास बुलेटिन तथा प्रकाशनहरू
- कार्यपालिका, नगरसभा तथा विभिन्न समितिका निर्णय माइन्युटहरू
- लैससास नीति तथा बृहत् कार्ययोजना
- लैससाससँग सम्बन्धित नीति, कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू
- नगरपालिकाको संस्थागत तथा सामाजिक–आर्थिक प्रोफाइल र पालिका वेव साइड
- अन्य सम्बन्धित अभिलेख तथा सन्दर्भ सामग्रीहरू

संकलित दस्तावेजहरूको विस्तृत अध्ययन, विश्लेषण तथा अवलोकन गरी कार्यान्वयन चरणमा हुने छलफललाई तथ्यमा आधारित, व्यवस्थित र परिणाममुखी बनाउने तयारी गरिएको थियो। साथै सहभागीहरूले निर्देशिकामा उल्लेखित सूचक तथा उपसूचकहरूको वस्तुगत मूल्याङ्कन गरी अंक प्रदान गर्न सकून् भन्ने उद्देश्यले आवश्यक अभिमुखीकरण तथा सहजीकरण सामग्री तयार गरिएको थियो।

यसका अतिरिक्त कार्यशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक भौतिक तथा प्राविधिक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन, सूचकहरूको प्रस्तुतीकरण सामग्री (Presentation) तयारी, आवश्यक फाराम तथा चेकलिस्टहरू र सहभागीमैत्री वातावरण निर्माण गर्ने लगायतका सम्पूर्ण पूर्वतयारी कार्यहरू यस चरणमा सम्पन्न गरिएको थियो।

यसरी तयारी चरणले लैससास परीक्षण प्रक्रियालाई व्यवस्थित, तथ्यपरक, सहभागितामूलक तथा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक आधार निर्माण गरेको थियो।

ख) कार्यान्वयन चरणः

प्रारम्भिक सूचना संकलन : लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी नगरपालिकाबाट हालसम्म भएका प्रयास, उपलब्धि तथा प्रगतिका विषयमा विस्तृत जानकारी प्राप्त गर्न प्रमुख सहजकर्ताद्वारा नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, प्रसाशन शाखाअधिकृत, महिला तथा बालबालिका शाखा, सामाजिक विकास शाखा, सूचना अधिकारी, अन्य शाखागत कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूसँग प्रत्यक्ष छलफल तथा अन्तरक्रिया गरिएको थियो। सहभागीहरूलाई विषयगत समूहमा विभाजन गरी आवश्यक तथ्य, सूचना तथा प्रमाणहरू संकलन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो।

यस क्रममा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा योजना, वार्षिक तथा चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, नगरपालिकाको प्रोफाइल, भौतिक संरचनासम्बन्धी विवरण, कार्यपालिका तथा विषयगत समितिहरूका निर्णय पुस्तिका लगायतका दस्तावेजहरू संकलन तथा अध्ययन गरिएको थियो। संकलित दस्तावेजहरूको विश्लेषण गरी कार्यशाला तथा समूहगत छलफलमा प्रयोग हुने आधार सामग्री तयार गरिएको थियो। साथै सहभागीहरूलाई सूचक तथा प्रश्नावलीअनुसार वस्तुगत रूपमा मूल्याङ्कन गर्न सक्ने गरी अभिमुखीकरण तथा तयारी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो।

लक्षित वर्गसँग परामर्श तथा छलफलः नगरपालिकाले वार्षिक योजना तर्जुमा तथा विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा महिला, बालबालिका, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक तथा अन्य लक्षित समुदायको सहभागिता र समावेशीकरणको अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्न सम्बन्धित सरोकारवालासँग परामर्श तथा छलफल गरिएको थियो।

यस क्रममा नगरपालिकाको लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण समूह, महिला तथा बालबालिका क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिहरू, दलित समुदायका प्रतिनिधिहरू तथा अन्य लक्षित वर्गका सदस्यहरूसँग अन्तरक्रियात्मक छलफल गरी विकास प्रक्रियामा उनीहरूको पहुँच, सहभागिता तथा लाभ सुनिश्चित गर्न नगरपालिकाबाट भइरहेका पहल, उपलब्धि तथा चुनौतीहरूका सम्बन्धमा आवश्यक सूचना तथा सुझावहरू संकलन गरिएको थियो।

कार्यशाला सञ्चालन : लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण निर्देशिका, २०७८ बमोजिम नगरपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागितामा नगर प्रमुखको अध्यक्षतामा दुईदिने सहभागितामूलक कार्यशाला सञ्चालन गरिएको थियो।

कार्यशालामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणा, परीक्षणको उद्देश्य, विधि, प्रक्रिया तथा मूल्याङ्कन प्रणालीबारे विस्तृत अभिमुखीकरण प्रदान गरिएको थियो। प्रशिक्षण, समूहगत छलफल, स्व-मूल्याङ्कन, दस्तावेज अध्ययन तथा अनुभव आदानप्रदानका माध्यमबाट परीक्षणका सूचकहरूमा आधारित मूल्याङ्कन तथा अङ्क प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो।

सवल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष , अवसर तथा चुनौती (*SWOT Analysis*) विश्लेषण: लैंनगरपालिकाले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धनका लागि अवलम्बन गरेका नीति, कार्यक्रम तथा अभ्यासहरूको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न SWOT विश्लेषण सञ्चालन गरिएको थियो। समूहगत कार्य, प्रस्तुतीकरण तथा खुला छलफलमार्फत संस्थागत सवल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, उपलब्ध अवसर तथा विद्यमान चुनौतीहरूको पहिचान गरिएको थियो।
साथै विगत आर्थिक वर्षहरूमा कार्यान्वयन गरिएका वार्षिक कार्यक्रम तथा योजनाहरूको समीक्षा गरी लैससास दृष्टिकोणबाट अपेक्षित रूपमा कार्यान्वयन हुन नसकेका कार्यक्रमहरूको कारण विश्लेषण गरिएको थियो। आगामी दिनमा यस्ता कार्यक्रमहरूको प्राथमिकता निर्धारण, प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा दिगोपनाका उपायहरूबारे समेत विस्तृत छलफल गरिएको थियो।

।

समूह विभाजन तथा प्रश्नावलीमा अङ्क प्रदानन : लैलैससास परीक्षण निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेखित विषयगत क्षेत्रहरूका आधारमा सहभागीहरूलाई विभिन्न समूहमा विभाजन गरी प्रश्नावलीका सूचक तथा उपसूचकहरूमाथि विस्तृत छलफल गराइएको थियो।प्रत्येक सूचकमा अङ्क प्रदान गर्दा आवश्यक प्रमाण, अभिलेख तथा दस्तावेजहरूको अवलोकन र प्रमाणीकरण गरिएको थियो। निर्देशिकाअनुसार १ वा ०.५ अङ्क प्रदान गरिएका सूचकहरूका लागि आवश्यक प्रमाणहरूको पहिचान तथा पुष्टि गरी पारदर्शी र वस्तुगत मूल्याङ्कन प्रक्रिया सुनिश्चित गरिएको थियो। यस सम्पूर्ण प्रक्रियामा सहजकर्ताले आवश्यक सहजीकरण, मार्गदर्शन तथा स्पष्टिकरण प्रदान गरेका थिए।

माकुरी जालो (Spider Web) र स्तम्भ चित्र (Bar Chart)विश्लेषण : अंविभिन्न सूचकहरूमा प्राप्त अङ्कहरूको आधारमा सामूहिक रूपमा माकुरी जालो (Spider Web Diagram) र स्तम्भ चित्र (Bar Chart) तयार गरिएको थियो। उक्त विश्लेषणमार्फत नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी वर्तमान अवस्थाको दृश्यात्मक प्रस्तुतीकरण गरिएको थियो।
माकुरी जालोको आधारमा नगरपालिकाका सवल तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको विश्लेषण गरी आगामी रणनीति तथा सुधारका प्राथमिक क्षेत्रहरूको पहिचान गरिएको थियो।

भावी कार्ययोजना तर्जुमा तथा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण अनुसार आगामी दिनमा गर्ने कार्ययोजना तयार : लैससास परीक्षणबाट प्राप्त नतिजा, माकुरी जालो विश्लेषण तथा स्तम्भ चित्र (Bar Chart) का आधारमा आगामी कार्ययोजना तयार गरिएको थियो। कार्ययोजनामा विद्यमान सवल पक्षहरूलाई थप सुदृढ बनाउने तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूमा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने रणनीति समावेश गरिएको छ।साथै कार्ययोजनामा सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यहरू, जिम्मेवार निकाय, कार्यसम्पादन समयसीमा, अनुमानित लागत तथा आवश्यक स्रोत व्यवस्थापनका उपायहरू स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ। यसले लैससासमैत्री सुशासन, समावेशी विकास तथा परिणाममुखी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न मार्गनिर्देशन प्रदान गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

ग) प्रतिवेदन चरणः

प्रतिवेदन चरणमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षण प्रक्रियाका क्रममा सम्पन्न गरिएका सम्पूर्ण गतिविधि, प्राप्त तथ्याङ्क, सहभागीहरूको धारणा तथा मूल्याङ्कन परिणामहरूलाई व्यवस्थित रूपमा विश्लेषण तथा दस्तावेजीकरण गरिएको थियो।परीक्षण कार्यशालाका क्रममा सहभागीहरूले विभिन्न सूचक तथा उपसूचकहरूमा प्रदान गरेको अङ्कका आधारमा माकुरी जालो (Spider Web Diagram) तथा स्तम्भ चित्र (Bar Chart) तयार गरिएको थियो। उक्त विश्लेषणात्मक चित्रहरू सहभागीहरूसमक्ष प्रस्तुत गरी नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको वर्तमान अवस्थाबारे सामूहिक समीक्षा तथा छलफल गरिएको थियो।

छलफलका क्रममा पहिचान भएका सवल पक्षहरूलाई थप सुदृढ तथा दिगो बनाउने तथा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा ल्याउने सम्बन्धमा विस्तृत समीक्षा गरिएको थियो। साथै सुधारात्मक क्षेत्रहरूमा आवश्यक कार्यहरु सुनिश्चित गर्न कामको प्रकृति, जिम्मेवार निकाय, कार्यान्वयन समयसीमा तथा थपदायित्व सहितको कार्ययोजना तयार गरिएको थियो। उक्त कार्ययोजनाले आगामी दिनमा लैससासमैत्री तथा लैङ्गिक उत्तरदायी नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मार्गदर्शन प्रदान गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

यसका अतिरिक्त परीक्षण प्रक्रियाका क्रममा प्राप्त निष्कर्ष, उपलब्धि, चुनौती, सिकाइ तथा सुधारका अवसरहरूलाई समेटी समग्र लैससास परीक्षण प्रक्रियाको विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरिएको थियो। प्रतिवेदनमा परीक्षणको उद्देश्य, विधि तथा प्रक्रिया, सूचकगत विश्लेषण, प्राप्त नतिजा, माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रको व्याख्या, कार्ययोजना तथा सुझावहरू समावेश गरिएको छ।

यसरी तयार गरिएको प्राविधिक प्रतिवेदनले नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी वर्तमान अवस्थाको यथार्थ चित्रण गर्नुका साथै भावी योजना, नीति निर्माण तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि महत्वपूर्ण सन्दर्भ सामग्रीको रूपमा कार्य गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरुः

जम्मा सहभागि सख्या	लिङ्ग		सामाजिक सामावेशीकरण						
	म	पु	दलित पहाड÷ तराई	जनजाति पहाड तराइ	ब्राहमण क्षेत्री	मधेशी	मुस्लिम	यौनिक अल्पसँख्यक	अपाङ्गता
३०	१२	१८	४	५	२१	०	०	०	०

७. तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण र व्याख्याः

भेरीगंगा नगरपालिकामा सम्पन्न गरिएको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण गर्दा नगरपालिकाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा विभिन्न सकारात्मक प्रयासहरू गरेको देखिन्छ। परीक्षणका लागि नीति, कानून तथा योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व गरी ५ वटा मुख्य विषयगत क्षेत्रमा मूल्याङ्कन गरिएको थियो। प्रत्येक मुख्य क्षेत्रमा २० अंकका दरले कुल १०० पूर्णाङ्क कायम गरिएकोमा नगरपालिकाले कुल ६६.५ अंक (६६.५ प्रतिशत) प्राप्त गरेको छ।

विषयगत क्षेत्रअनुसार हेर्दा सेवा प्रवाह क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी १८.५ अंक प्राप्त भएको छ। यसले नगरपालिकाले समावेशी सेवा प्रवाह, पूर्वाधार विकास, प्रजनन स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाइ र स्वरोजगार तथा आयआर्जनका क्षेत्रमा तुलनात्मक रूपमा राम्रो कार्यसम्पादन गरेको देखाउँछ। विशेषगरी लक्षित तथा सीमान्तकृत समुदायको सेवा तथा अवसरमा पहुँच विस्तार गर्ने प्रयास सकारात्मक रहेको देखिन्छ। मानव संसाधन तथा क्षमता विकास क्षेत्रमा १३ अंक प्राप्त भएको छ। यसबाट मानव संसाधन व्यवस्थापन, अनौपचारिक मूल्य–मान्यता तथा कुसंस्कारविरुद्ध जनचेतना, कानुनी साक्षरता र विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीताका क्षेत्रमा केही महत्वपूर्ण प्रयासहरू भएको देखिन्छ। यद्यपि लैससाससम्बन्धी ज्ञान, सीप तथा व्यवहारगत क्षमता विकासलाई नियमित तालिम, अभिमुखीकरण र क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रममार्फत थप सुदृढ गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ।

सुशासन तथा उत्तरदायित्व क्षेत्रमा पनि १३ अंक प्राप्त भएको छ। यसले सुशासन, उत्तरदायित्व तथा जवाफदेहिता, सूचना तथा प्रविधि, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तथा समन्वय र सम्बन्ध विस्तारका क्षेत्रमा आधारभूत अभ्यासहरू रहेको देखाउँछ। तथापि पारदर्शिता, नागरिक सहभागिता, गुनासो सुनुवाइ, नियमित अनुगमन तथा सामाजिक जवाफदेहिताका संयन्त्रलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक देखिन्छ।संस्थागत व्यवस्था क्षेत्रमा ११.५ अंक प्राप्त भएको छ। कर्मचारी तथा पदाधिकारीको प्रतिनिधित्व, कार्यप्रणालीमा समावेशीता, समिति तथा कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, वित्त व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क संकलन र व्यवस्थापनका क्षेत्रमा केही अभ्यासहरू भए पनि संस्थागत रूपमा लैससासलाई अझ मजबुत बनाउन थप सुधार आवश्यक देखिन्छ। विशेषगरी समावेशी प्रतिनिधित्व, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी तथ्याङ्कको व्यवस्थित अभिलेखीकरण र त्यसको योजना तथा बजेट निर्माणमा प्रयोगलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने देखिन्छ।

त्यसैगरी नीति, कानून तथा योजना क्षेत्रमा १०.५ अंक प्राप्त भएको छ। यस क्षेत्रमा नीति तथा कानूनमा समावेशीता र सहभागिता, योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित पक्षहरू समेटिएका छन्। प्राप्ताङ्कले लैससासमैत्री नीति तथा योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा अझ सुधारको आवश्यकता रहेको देखाउँछ। आगामी योजना तथा बजेट तर्जुमामा महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, विपन्न तथा अन्य सीमान्तकृत समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्न आवश्यक छ।

आगामी दिनमा लैससाससम्बन्धी नीति तथा कानुनी व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तथा योजना निर्माण, समावेशी प्रतिनिधित्व, लक्षित समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता, तथ्याङ्कमा आधारित योजना निर्माण, नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, गुनासो सुनुवाइ र जवाफदेहिता प्रणालीको सुदृढीकरणमा विशेष ध्यान दिन आवश्यक छ। साथै परीक्षणबाट पहिचान भएका सुधार गर्नुपर्ने पक्षका लागि स्पष्ट सुधार योजना तयार गरी जिम्मेवारी, समयसीमा र आवश्यक स्रोतसहित कार्यान्वयन गर्न सकेमा भेरीगंगा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था आगामी वर्षहरूमा थप सुदृढ हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

स्तम्भचित्र विश्लेषण ५ मुख्य विषय शिर्षक:

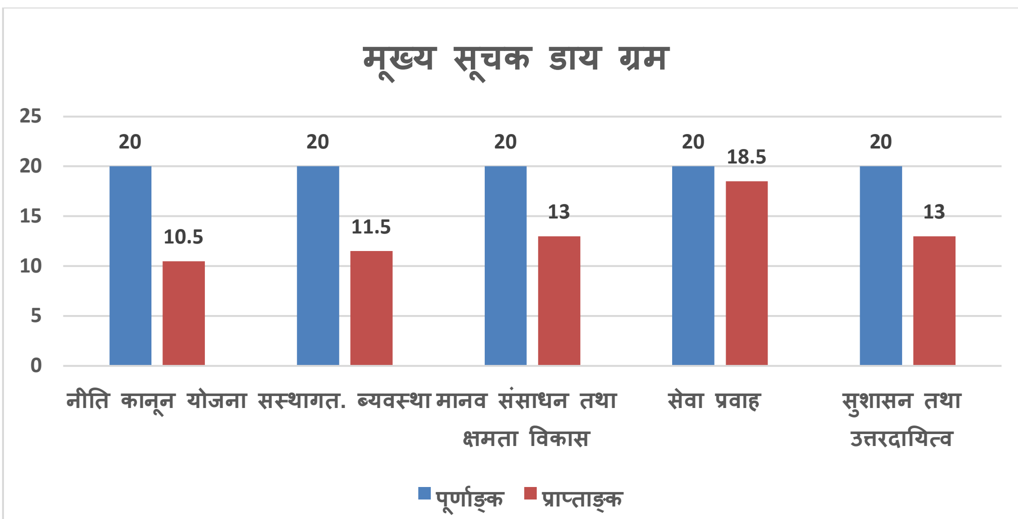

स्तम्भचित्र विश्लेषण २२ उप विषय शिर्षक:

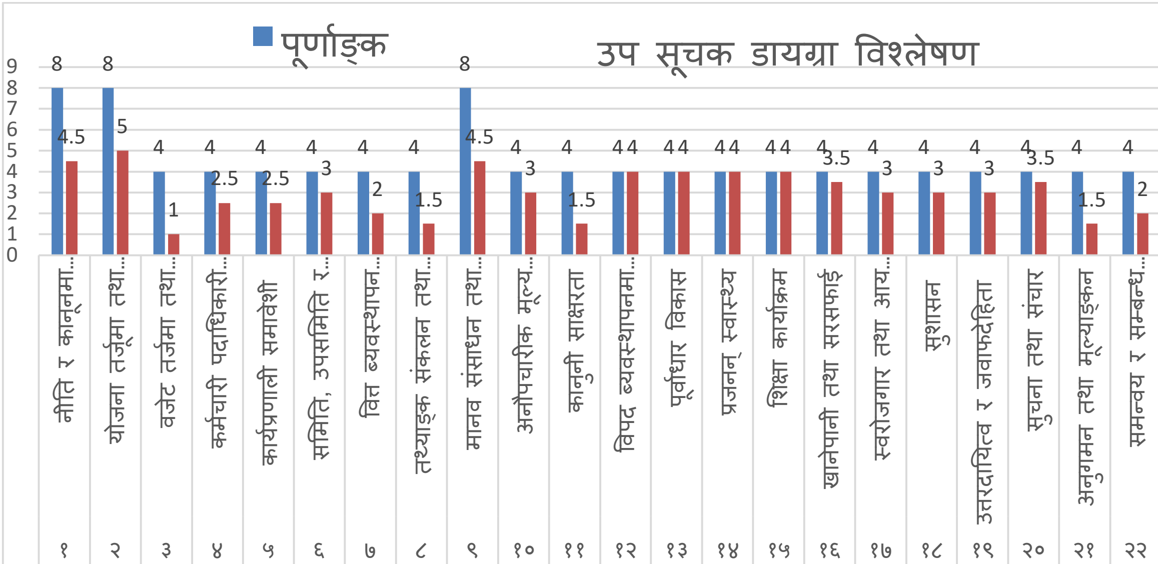

विश्लेषण खण्डः

८. लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरुः

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षण कार्यविधि, २०७८ अनुसार निर्धारित ५ वटा मूल विषय, २२ वटा उपविषय तथा १०० वटा सूचकहरूको आधारमा परीक्षण सम्पन्न गरिएको थियो। सहभागीहरूले उपलब्ध गराएका तथ्य, प्रमाण तथा दस्तावेजका आधारमा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ वा ० अंक प्रदान गरिएको थियो। यसरी प्राप्त अङ्कहरूको विश्लेषण गरी नगरपालिकाको समग्र लैससास अवस्थाको मूल्याङ्कन गरिएको छ।

परीक्षणलाई वस्तुगत, पारदर्शी र सहभागितामूलक बनाउन प्रत्येक सूचकमा अङ्क प्रदान गर्दा सम्बन्धित प्रमाण तथा अभिलेखहरूको प्रमाणीकरण गरिएको थियो। प्राप्त नतिजाको विश्लेषण तथा प्रस्तुतीकरणका लागि **माकुरी जालो (Spider Web Diagram)** र **स्तम्भ चित्र (Bar Chart)** प्रयोग गरिएको थियो, जसबाट विषयगत क्षेत्रहरूको अवस्था, सबल पक्ष तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरू स्पष्ट रूपमा पहिचान गर्न सहयोग पुगेको छ।

त्यसैगरी, नगरपालिकाका सवल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरूको पहिचान गर्न **SWOT विश्लेषण** लाई समेत महत्वपूर्ण औजारका रूपमा प्रयोग गरिएको थियो। यसले नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, लैससास परीक्षण निर्देशिका, २०७८ तथा दिगो विकास लक्ष्यअनुसार समावेशी र लैंगिक उत्तरदायी स्थानीय शासनको अवस्था मूल्याङ्कन गर्न तथा भावी कार्ययोजना निर्माणका लागि आधार प्रदान गरेको छ।

लैससास परीक्षणबाट प्राप्त नतिजाहरू आगामी वर्षहरूको प्रगति मापन तथा संस्थागत सुधारका लागि आधार रेखाका रूपमा उपयोगी रहने अपेक्षा गरिएको छ। लैसास परिक्षण पालिको अभिलेखिकरणको हिसावले पहिलो दस्तावेज रहेको छ ।

९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषणः

क्रस	मुख्य सुचक	कुल अंक	प्राप्ताङ्क आ व		क्र स	उपसुचक	कुल अङ्क	प्राप्ताङ्क आ ब	
			२०८०।०८१	२०८१।०८२				२०८०।०८१	२०८१।०८२
१	**निती, कानुन, योजना**	२०	०	10 .5	१.१	निती र कानुनमा समावेशीता , सहभागीता	८	०	4.5
					१.२	योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम	८	०	5
					१.३	बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयण	४	०	1
कुल प्राप्ताङ्क		**२०**	**०**	**10.5**			२०	**०**	**10.50**
२	**संस्थागत व्यवस्था**	२०	०	11 .5	२.१	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	०	2.5
					२.२	कार्य प्रणाली र समावेशी	४	०	2.5
					२.३	समिति उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	०	3
					२.४	वित्त ब्यवस्थापन	४	०	2
					२.५	तथ्यांक संकलन तथा ब्यबस्थापन	४	०	1.5
कुल प्राप्ताङ्क		२०	०	**11 .5**			२०	०	**11 .5**
३	**मानव संसाधन तथा क्षमता विकास**	२०	०	13.00	३.१	मानव संसाधन तथा ब्यवस्था	८	०	4.5
					३.२	अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	०	3
					३.३	कानुनी साक्षरता	४	०	1.5
					३.४	विपद ब्यवस्थापनमा समावेशीता	४	०	4
कुल प्राप्ताङ्क		२०	०	**13.00**			२०	०	**13.00**

४	सेवा प्रवाह	२०	०	18.5	४.१	पूर्वाधार विकास	४	०	4
					४.२	प्रजनन स्वास्थेय	१२	०	4
					४.३	शिक्षा कार्यक्रम	४	०	4
					४.४	खानेपानी तथा सरसफाई	४	०	3.5
					४.५	स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार ब्यवस्थापन	४	२	3
कुल प्राप्ताङ्क		**२०**	**०**	**18. 5**			**२०**	**०**	**18. 5**
५	**सुशासन तथा उत्तरदायित्व**	२०	०	**13.00**	५.१	सुशासन	४	२	3
					५.२	उत्तरयित्व र जवाफदेहिता	४	०	3
					५.३	सुचना र प्रविधि	४	०	3.5
					५.४	अनुगमन तथा मूल्यांकन	४	०	1.5
					५.५	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	०	2
कुल प्राप्ताङ्क		**२०**	**०**	**13.00**	**कुल प्राप्ताङ्क**		**२०**	**०**	**13.00**
जम्मा प्राप्ताङ्क		**१००**	**०**	**66.5**	**जम्मा प्राप्ताङ्क**		**१००**	**०**	**66.5**

मुख्य उपलब्धीहरुः

१०.लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थाः

भेरीगंगा नगरपालिकामा सम्पन्न गरिएको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षणबाट नगरपालिकाले लैससासमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गरेको देखिएको छ। परीक्षण प्रक्रियाबाट प्राप्त तथ्य, प्रमाण तथा सहभागीहरूको समीक्षा अनुसार नगरपालिकामा लैंगिक उत्तरदायी तथा समावेशी योजना, नीति, कार्यक्रम र सेवा प्रवाहका अभ्यासहरू क्रमशः संस्थागत हुँदै गएको पाइयो।

लैससास परीक्षणको क्रममा नगरपालिकाले सञ्चालन गरिरहेका नीति, कार्यक्रम तथा गतिविधिहरूको समीक्षा तथा अन्तराल विश्लेषण गरी सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गरिएको छ। साथै लैससास रणनीति, लैससास बृहत् कार्ययोजना तथा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटका अभ्यासहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन भावी कार्ययोजना समेत तयार गरिएको छ।

परीक्षणबाट देखिएका प्रमुख उपलब्धिहरू निम्नानुसार रहेका छन्

- नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रियामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणालाई समावेश गर्ने अभ्यास संस्थागत हुँदै गएको।
- नगरपालिकाको बार्षिक नीति तथा बजेट कार्यक्रममा समावेश गरि नियमित लैससास परिक्षण गरिएको छ ।
- टोल विकास समिति ,उपभोक्ता समिति, सञ्जाल समूह ,यूथ समूह विषयगत समिति तथा अन्य निर्णय प्रक्रियामा महिलाको सहभागिता र नेतृत्व क्रमशः वृद्धि भएको।
- महिला, दलित, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका तथा अन्य लक्षित समुदायको आवश्यकता पहिचान गरी लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन गर्ने अभ्यास विकसित भएको।
- क्षमता विकास, सीपमूलक तालिम तथा नेतृत्व विकास कार्यक्रमहरूमा लैङ्गिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका व्यक्ति तथा समुदायलाई प्राथमिकताका साथ सहभागी गराउने व्यवस्था गरिएको।
- लैससास नीति, लैससास बृहत् कार्ययोजना तथा अन्य नीतिगत दस्तावेजहरू तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने अभ्यासको सुरुवात भएको।
- मानव वेचविखन न्यूनिकरण , हानिकारक सामाजिक परमपरागत अभ्यास न्यूनकरण ,महिला अधिकार, लैङ्गिक समानता तथा लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरणसँग सम्बन्धित विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियानहरू नियमित रूपमा सञ्चालन हुँदै आएको।
- महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस, अपाङ्गगत दिवस ,
- किशोरी दिवस, स्वच्छ महिनावारी दिवस लगायतका कार्यक्रममार्फत समुदायस्तरमा जनचेतना अभिवृद्धि गरिएको।
- वञ्चितीकरण, विभेद तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति र समुदायहरूको सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।
- नगरपालिकाबाट सञ्चालित कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहमा लैससासको दृष्टिकोणबाट समीक्षा तथा सुधार गर्ने अभ्यास विकास भएको।
- समावेशी सहभागिता तथा कार्यक्रमको प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्न लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण तथा बजेट कोडिङको अभ्यास प्रारम्भ गरिएको।

- लैससास सम्बन्धी विषयलाई संस्थागत रूपमा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक संरचना, संयन्त्र तथा समन्वय प्रणालीलाई सुदृढ बनाउने प्रयास गरिएको।

समग्र रूपमा हेर्दा भेरीगंगा नगरपालिकाले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई स्थानीय शासन, विकास योजना तथा सेवा प्रवाह प्रणालीमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने दिशामा महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल गरेको देखिन्छ। परीक्षणबाट प्राप्त ८७ अङ्कले नगरपालिकाको लैससास अवस्था उत्कृष्ट रहेको पुष्टि गर्नुका साथै आगामी दिनमा थप सुधार र संस्थागत सुदृढीकरणका लागि बलियो आधारसमेत प्रदान गरेको छ।

१०.१. लैससास परीक्षण पश्चात सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंक:

५ मुल विषय शिर्षक:

क्र स	सुचक	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	नीति कानून योजना	20	10.5
२	सस्थागत. ब्यवस्था	20	11.5
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	20	13
४	सेवा प्रवाह	20	18.5
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	20	13
		100	66.5

२२ उप विषय शिर्षक:

क्रस	सूचक	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	नीति र कानूनमा समावेशीता, सहभागिता	**8**	4.5
२	योजना तर्जूमा तथा कार्यान्वयन	8	5
३	वजेट तर्जमा तथा कार्यान्वयन	4	1
४	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	4	2.5
५	कार्यप्रणाली समावेशी	4	2.5
६	समिति, उपसमिति र कार्यालयमा प्रतिनिधित्व	4	3
७	वित्त ब्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता	4	2

८	तथ्याङ्क संकलन तथा ब्यवस्थापन	4	1.5
९	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	8	4.5
१०	अनौपचारीक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनचेतना	4	3
११	कानुनी साक्षरता	4	1.5
१२	विपद ब्यवस्थापनमा समावेशीता	4	4
१३	पूर्वाधार विकास	4	4
१४	प्रजनन् स्वास्थ्य	4	4
१५	शिक्षा कार्याक्रम	4	4
१६	खानेपानी तथा सरसफाई	4	3.5
१७	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार ब्यवस्थापन	4	3
१८	सुशासन	4	3
१९	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	4	3
२०	सुचना तथा संचार	4	3.5
२१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	4	1.5
२२	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	4	2
	जम्मा	100	66.5

१०.२. लैससास परीक्षण नतिजाको माकुरी जालो:

माकुरी जालो विश्लेषण (५ मूख्य विषय शीर्षक)

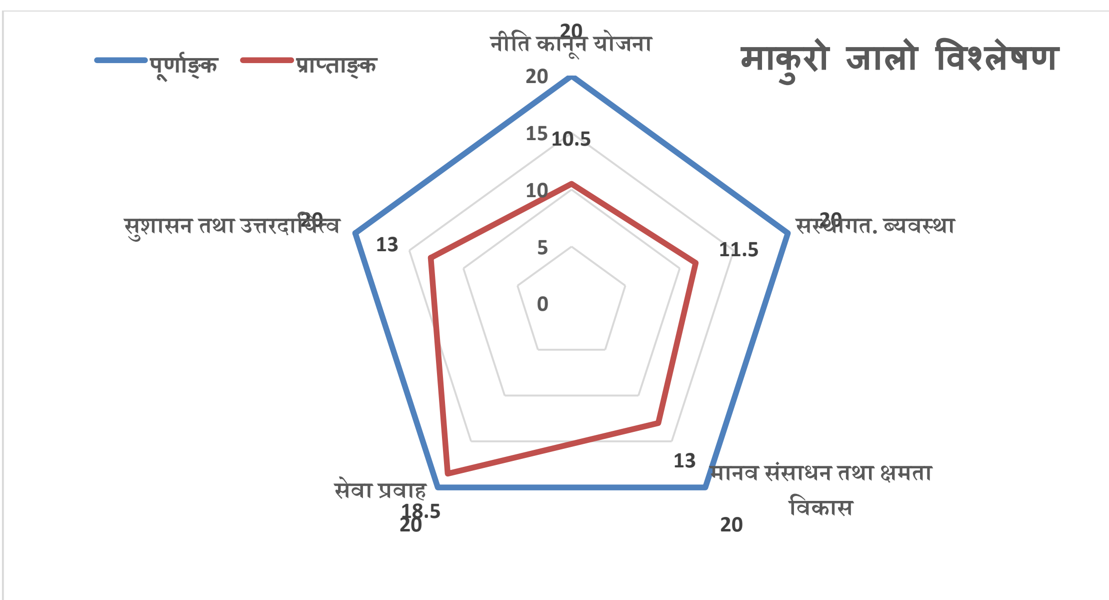

माकुरी जालो विश्लेषण (२२ उप विषय शीर्षक)

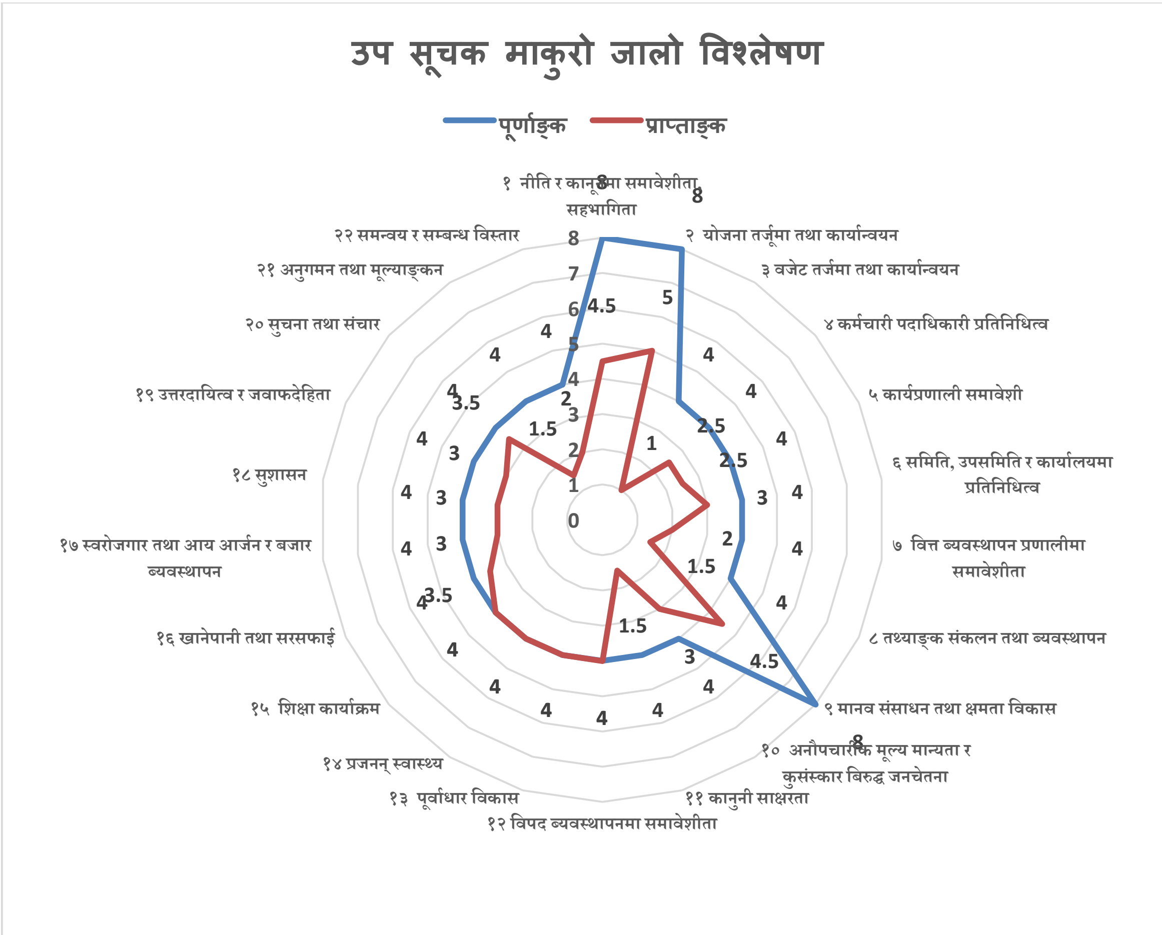

११. भेरीगंगा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकरणमा देखिएको सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर र चुनौतीहरुः

भेरीगंगा नगरपालिकाको लैससासको सबल पक्ष कमजोर तथा सुधार गर्नु पर्ने पक्ष अवसर रचुनौती बिश्लेषण:

मुख्य विषय	सबल पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसरहरु	चुनौतीहरु
नीति कानुन र योजना	• लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GEDSI) सम्बन्धी नीति, ऐन तथा कार्यविधिहरू निर्माण भई कार्यान्वयनमा रहेका छन्। • GEDSI का सवालहरू वार्षिक नीति, कार्यक्रम, बजेट तथा आवधिक योजनाहरूमा समावेश गरिएका छन्। • समावेशी विकास र लैंगिक उत्तरदायी योजना तर्जुमाको अभ्यास संस्थागत हुँदै गएको छ। • उपोक्त समिति गठन परिचालन टोलविकाससमिति गठन परिचालन • लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि तयार भएको • पहुचयोग्य भौतिक संरचना निर्माण कार्यविधि तयार भएको • नगर पालिकाको लैससास नीति तयार भएको • दिगो रोजगार प्रवद्धन रोजगार रणनीति र दलित लक्षित कार्यक्र• लैससास नीति तथा रणनीतिक व्यवस्था रहेको। • लैङ्गिक हिंसा, विभेद न्यूनीकरण तथा लक्षित वर्गसम्बन्धी व्यवस्था गरिएको।	• नगरपालिकाको सबै नीति कार्यविधि हरुको लैससास मैत्री निर्माण संशोधन र र कार्यन्वयणमा ल्याउनु पर्ने • GEDSI सम्बन्धी कानुनी तथा नीतिगत दस्तावेजहरूको एकीकृत अभिलेखीकरण तथा अद्यावधिक व्यवस्था आवश्यक छ। • नगरपालिकाको स्थानिय श्रम नीति तथा कार्यविधि तयार गरेर कार्यन्वयणमा ल्याउनुपर्ने • GEDSI सम्बन्धी एकीकृत रणनीतिक योजना तयार गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। • लै.स.सा.स.सम्बन्धीकार्यक्रमहरुमानिश्चितप्रतिशतको आधारमावजेट निर्धारण गर्नुपर्ने। • क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन कार्यविधि बनाइ लागु गर्नु पर्ने • टोलविकास संस्थामार्फत विकास निर्माण तथा सामाजिक सचेतना का कार्यक्रम हरु संचालन गरिनु पर्ने • वडा स्तरमा GEDSI फोकल पर्सनको अभाव; समन्वय संयन्त्रमा समावेशी प्रतिनिधित्वको कमी डा स्तरमा GEDSI समितिको गठन नभएको	• नगरपालिकामा कार्यरत विभिन्न सहयोगी संघसंस्थाहरुको सहयोग लिएर लैससास नीति कार्यान्वयन गर्न सकिने। • नगरपालिकाको एकिकृत खण्डिकृत तथ्यांक संकलन गरी सोही आधारमा कार्यक्रम योजना तयार गरी कार्यन्वयण गर्न सकिने • कर्मचारी समावेशीता र समावेशि नेतृत्व विकासकालागि पालिकाले क्षमता विकास योजना कार्यविधि तयार गरी कार्यन्वयण गर्न सकिने • लैंगिक हिंसामुक्त टोल तथा वडा हुँदै वडा तथा नगरपालिका घोषणाको नीतिबनाई कार्यान्वयन गर्न सकिने। • नगरपालिकाको स्थानिय श्रम नीती स्थानिय हिसावले सशोधन गरी कार्यन्वयण गर्न सकिने • विपद ब्यबस्थापन समितमा महिला र सिमान्तकृत समुदायको ब्यक्तको सहभागित राखेर कार्न्वयणमा ल्याउन सकिने • पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम बजेटलाइ लैङ्गकि उत्तरदायी बनाउन टोल र वडा स्तरमा प्रभावकारी अभिमुखिकरण गर्न सकिने	• लैससास सम्बन्धि व्यापक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट तथा दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न • लक्षित वर्ग आफै सशक्त भइ शिक्षित समाज निर्माण गरि राज्यको मुलप्रवाहमा ल्याउन । • . परम्परागत रुपमा चलि आएको हानिकारक मूल्यमान्यता र कुप्रथालाई सामाजिक सचेतना मार्फत अन्य गर्न। • पालिकाको एकिकृत खण्डिकृत तथ्यांक संकलन गर्नको लागि मानविय तथा प्राविधिक ब्यबस्थापन गर्न

संस्थागत व्यवस्था	• नगरपालिकामा छुट्टै महिला तथा बालबालिका शाखा र विषयगत समितिहरूको सक्रियता र पालिका स्तरीय समिति गठन भएको पालिकाबाट गठित विभिन्न समितिहरुमा लक्षित वर्गको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिएको • महिला वालवालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा र सामाजिक विकास शाखाले लक्षित कार्यक्रमहरु तयार गरि कार्यन्वयण गरिरहेको। • लक्षित वर्गका विभिन्न संजाल गठन भइ क्रियाशिल रहेका । • नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकार सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउनेहरुको र पन्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गर्न पन्जिकरण शाखा रहेको। • जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको छुट्टा छुट्टै आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यन्वयणको अभ्यास भएको	वडा स्तरमा GEDSI समितिको गठन नभएको लक्षित समुदायको पहुँच वृद्धी गर्न दोभासे व्यावस्थापन गर्नुपर्ने कार्यालयमा हुन सक्ने कुनैपनी प्रकारको दुर्व्यवहार महिला हिंसा भेदभाव नियन्त्रणका लागि आचारसंहिता लागु गर्ने • कर्मचारी समाबेशीताको लागि कर्मचारी पदपुर्ति सम्बन्धि कार्यविधि बनाइ करारमा कर्मचारीहरुको पदपूर्ति गर्दा महिला अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकता दिने निति बनाउनु पर्ने। • जन प्रतिनिध र कार्यपालिका सदस्यहरु र शाखाकाकर्मचारीहरुको लागि लैससास तथा समाबेशिता सम्बन्धी अभिमूखिकरण गर्नुपर्ने • पालिकाको कार्यक्रम बजेट तयार गर्दा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा लैंगिक मैत्री योजना तर्जुमा गर्नको लागि कार्यन्वयण समितिको आवश्यक सुझाव संकलन गरी अभिलेखिकरण गर्नुपर्ने । • पालिकाको लैसासास सहायता बेन्च हेल्पडेस्क स्थापना गरी कार्यन्वयण गर्नु पर्ने • कार्य स्थलको लैङ्गिक हिसा न्यनिकरणको आचार सहिता तयार गरी कार्यन्वयणमा ल्याउनु पर्ने	• स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण,मानव संशाधन,बजेट लगायतका पक्षहरुमा ऐन, नीति, नियम तथा कार्यविधि निर्माण गरी थप संस्थागत व्यवस्था गर्न सकिने र जनशक्तिको व्यवस्था गर्न सकिने। • विभिन्न सहयोगी निकायहरुवाट क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न सकिने। • टोल विकास संस्थाहरुमा महिलाको सहभागिता गराइ क्षमता विकास गरी लैससास कार्ययोजना कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न सकिने • स्थानीय सरकारमा लैंगिक हेल्प डेस्कको ब्यवस्थापन र कार्यन्वयणमा ल्याउन सकिने। • कार्य स्थलको लैङ्गिक हिसा न्यनिकरणको आचार सहिता तयार कार्यन्वयण गर्न सकिने	• परम्परागत हानिकारक सामाजिक मूल्यमान्यता तथा अन्धविश्वास,कुरिती छुवाछुत लाइ पुर्ण रुपमाअन्त्य गर्न। • लैङ्गिक उत्तर यी तथा समावेशी वजेट व्यवस्थापनको समस्या • लैङ्गिक उत्तरदायी कार्यक्रम योजना तयार कार्यन्वण
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	• संस्थागत क्षमता विकासको लागी दक्ष जनशक्ति केही उपलब्ध भएको। • स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिय छुवाछुत, बालविवाह, बहुविवाह आदि जस्ता समामाजिक कुरिति हटाउन कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने गरेको। • विभिन्न संघसंस्थाहरुको समन्वयमा क्षमता विकास तालिमहरु संचालन भएका। • सामाजिक विकास शाखा र महिलाविकास शाखा	• पदाधिकारीहरु,कर्मचारीहरुको आचार संहिता तयार गरी लागु गर्नु पर्ने। • क्षमता विकास योजनालाई कार्यान्वयन गर्नु पर्ने। • लक्षितवर्गको संजाल गठन गरि क्षमता विकास तालिम संचाल गर्ने। • लक्षित वर्गको लागि नियमित निःशुल्क लोकसेवा कक्षा संचालन गर्नुपर्ने। • GEDSI Audit को बारेमा सबै शाखा उपशाखामा	• .क्षमता विकास कार्यका लागि कार्यपालिका सदस्यहरु सकारात्मक धारणा भएको। • संघ/प्रदेश तथा विकास साझेदारबाट तालिम र प्राविधिक सहयोग लिन सकिने। • लोकसेवा तयार कक्षाको लागी बजेट शुनिश्चित गरी आवश्कताको आधारमा कक्ष सञचालन कार्यविधि तयार गरी स॥चालन गर्न सकिने । • क्षमता विकास योजनालाई संशोधन गरी क्षमता विकास र ब्यवसायिकता तालिमहरु संचालन गर्न सकिने।	• क्षमता विकास योजना बमोजिम तालिम, भ्रमण तथा गोष्ठि संचालन गर्न प्रयाप्त बजेट व्यवस्था गर्न। • लक्षित बर्गलाइ प्राविधिक शिक्षामा आवद्ध गरि व्यवसायीक बनाउन।

	मार्फत मानव संशाधनका कामहरु हुदै आएका।	अभिमुखिकरण गाराउनुपर्ने	• विभिन्न संघसंस्थाहरुको सहयोगमा क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु तय गर्न सकिने। ५ पहुचयोग्य डिजिटल साक्षरता र आधुनिक सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न सकिने	• कार्यवोझ न्यनिकरण र लक्षित कार्यक्रमका प्रयाप्त बजेट, प्रविधिमैत्री जनशक्तिको
सेवा प्रवाह	• वडा तथा टोल विकास संस्थाहरू मार्फत तल्लो तहसम्म सेवा पहुँच GEDSI संग सम्बन्धित सञ्जालहरु समुदाय स्तरसम्म फैलिएको • विपन्न बालबालिकाहरुका लागि निःशुल्क दिवाखाजा, शैक्षिक सामाग्री, पाठ्य पुस्तकतथा छात्रवृत्तिको ब्यवस्था गरेको। वालिका विशेष सहयोग कार्यविधि तयार भई अति विपन्न वालिकालाई सहयोग। • विद्यायलयमा छात्र, छात्राहरुको छुट्टा छुट्टै शौचालयको ब्यवस्था, छात्राका लागि प्याड र यौनशिक्षा कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको	• नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सबै विद्यालय, वडा कार्यलय तथा सार्वजनिक कार्यालयहरुमा स्तानपान कक्ष बनाएर कार्यन्वयण गर्नु पर्ने। • .सेवाप्रवाहको सबै संरचनाहरुमा लैंगिक सेवाप्रवाहको सबै संरचनाहरुमा लैंगिकमैत्री तथा पहूँचयोग्य सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने • टोलफ्री नं को उच्चतम प्रयोगको लागी आम नागरीकलाइ जानकारी दिनुपर्ने र सेवाग्राही सहायता कक्ष ब्यबस्थापन गरि कार्यन्वयणमा ल्याउनु पर्ने • अपाङ्गता मैत्री पूर्वाधार (भवन, शौचालय, र्‍याम्प) को कमी; लक्षित वर्गसम्म सूचनाको पहुँच सीमित गरीव तथा वञ्चितीकरणमा परेका समुदायको पहुँच र क्रयशक्ती अनुरुप सुपथ मुल्य सहकारी पसल सञ्चालन गर्नु पर्न • नगरपालिकाको पाश्र्व चित्र र खण्डिकृत तथ्याङ्क तयार कार्यक्रम गतिविधिहरुको बारेमा प्रभावकारी जानकारी गराउन पहूच योग्य सुचा संरचना र पालिकाको वेवसाइडलाइ समावेशी पहूच योग्य तरिकाले अध्यावधिक गरि कार्यन्वयण गर्नु पर्ने • श्रम ऐन कार्यान्वयन गर्नुपर्ने र सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने • नगरपालिकामा शिशु स्याहार महिला तथ ज्येष्ठनागरिक	• डिजिटल प्रविधिको प्रयोग गरी सेवालाई पारदर्शी र पहुँचयोग्य बनाउन सकिने • .सेवाप्रवाहको सबै संरचनाहरुमा लैंगिकमैत्री बनाउन आवश्यक नीति तथा कार्यविधि तयार गरी कार्यन्वयन गर्न सकिने। • नगरपालिकाकव वेवसाइडलाइ समावेशी र पहूचयोग्य बनाउनको लागि प्राविधिक तथा मानविय ब्यबस्थापन गरी कार्यन्वयण गर्न सकिने पालिकाको भवन निर्माण आचार् सहिता लैससास मैत्री निर्माण गरी कार्यन्वयणमा ल्याउन सकिने • श्रम ऐन कार्यान्वयन गर्नुपर्ने र सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नसकिने	• सेवाप्रवाहको सबै संरचनाहरुमा लैंगिकमैत्री तथा पहूच योग्य बनाउन आबश्यक बजेट र प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न । • भौतिक सरचना निर्माण इस्टमेट अनुसारको कार्य हुन नसक्नु • दक्ष जनशक्ति र बजेट ब्यबस्थापनमा

		सेवाकेन्द तयार गरि कार्यन्वयण गर्ने		
सुशासन र उत्तरदायित्व	• सार्वजनिक सुनुवाइ र नागरिक बडापत्रको कार्यान्वयन, २गुनासो व्यवस्थापन विभिन्न समितिहरुमा समावेशी सहभागिता • २.प्रत्येक योजनाको सूचना पाटी राख्ने गरिएको • ३. योजना अनुसारको सार्वजिक संनंवाई र सार्वजनिक लेखा परिक्षण भएको । • ४. बाल अधिकार महासन्धिमा भएका व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न बजेट व्यव्थापन भई कार्यान्वयनमा आएको • ५ . योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याकन भएको • ६ लक्षित कार्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन र बजेट तथा कार्यक्रम सार्वजनिक करण गर्ने गरेको	• . वेइजिङ्घ घोषणपत्रका प्रतिवद्धताहरु,दिगो विकासका लक्ष्य, वालअधिकार महासन्धी १९८९ र संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद १३२५ र १८२० मा लै.स.सा.स.सम्बन्धी कार्यक्रमलाई वार्षिक निती तथा कार्यक्रममा समेट्नुपर्ने । • . नेपाल सरकारले स्वीकार गरेका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रय नीति पालिकाको बनेका सबै नीति, रणनीति र कानुनहरु सबैको पहुँचहुने गरी सार्वजनिकरण र कार्यन्वयणगर्नुपर्ने • नगर पालिकाको सुशासन कार्यविधि तयार गरी लागु पर्ने • योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याकन लैङ्गिक उत्तरदायी र लैङ्गिक मैत्री गराउन अनुगमन प्रतिवेदन लैससास प्रश्नावली र सुझाव हरु राखेर गर्नु पर्ने • अनुगमन पश्चात अनिबार्य समिक्षा गरी लैससास सुझावहरु अभिलेखिकरण र कार्यन्वयण गर्नु पर्ने • पालिकाको लैससास मैत्रि बजेट कार्यक्रम योजना तयार गर्न पालिकाको लैससास मैत्री नीति कार्यविधिलाइ आधार मानेर तयार कार्यन्वयण गर्नु पर्ने	• सबै शाखाको पालिका स्तरीय चौमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा गर्नुपर्ने ।साथै सावर्जनिक सुनुवाई नियमित सामाजिक परिक्षण गर्न सकिने • योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याकन लैङ्गिक उत्तरदायी र लैङ्गिक मैत्री गराउन अनुगमन प्रतिवेदन लैससास प्रश्नावली र सुझाव हरु राखेर प्रतिवेदन तयारी तथा अभिलेखिकरण गर्न सकिने • नगरपालिकाको सुशासन कार्यविधि तयार कार्यन्वयण गर्न सकिने • नेपाल सरकारले स्वीकार गरेका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्य नीति पालिकाको बनेका सबै नीति, रणनीति र कानुनहरु सबैको पहुँचहुने गरी सार्वजनिकरण र कार्यन्वयणगर्न सकिने • अनुगमन पश्चात अनिबार्य समिक्षा गरी लैससास सुझावहरु अभिलेखिकरण र कार्यन्वयण गर्न सकिने •	वास्तविक लक्षित वर्गको सेवाको पहुचम विस्तर गर्न ।

मूल शिर्षक	प्राप्ताङ्क	सूचक नं.	अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व पर्ने / नपर्ने
	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने
१. नीति, कानून र योजना २०	२०	०.५	१.१.२ वार्षिक योजना जारी गर्नुपूर्व लैससास (GESI) दृष्टिले अनिवार्य छलफल तथा नीतिगत समीक्षा अभिलेखिकरण गर्ने	ममहिला बालबालिका तथा ज्येठनागरिक शाखा	कार्यपालिका	सम्पूर्ण वडाहरू	आ ब २०८३/०८४	
		०.५	१.२.३ वार्षिक नीति, बजेट र आवधिक योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका बुँदाहरू मूलप्रवाहीकरण गर्ने	ममहिला बालबालिका तथा ज्येठनागरिक शाखा	कार्यपालिका	योजना तथा विषयगत शाखा	आ ब २०८३/०८५	
		०.५	१.१.५ लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि परिमार्जन गरी कोष र समितिलाई पूर्ण रूपमा सक्रिय बनाउने	न्यायिक समिति लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	प्र प्र अ	न्यायिक शाखा	आ ब २०८३/०८६	पर्ने
		०.५	१.१.६ वडा स्तरीय मेलमिलाप समितिहरू गठन, पुनर्गठन तथा सञ्चालन सम्बन्धी निर्देशिका कार्यान्वयन गर्ने	न्यायिक समितिलैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	कार्यपालिका	न्यायिक शाखा र वडाहरू	आ ब २०८३/०८७	पर्ने
		०.५	१.३.२ योजना तथा बजेट सफ्टवेयर (SUTRA) मा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) कोडिङ प्रणाली पूर्ण रूपमा लागू गर्न हरेक बर्ष GRB र GESI Audit पालिको बार्षिक नितिकार्यक्रममा बजेट विनियोजन गरी कार्यन्वयण गर्ने	म तथा बा शाखा लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	प्र प्र अ	आ प्र शाखा	बजेट निर्माण अवधि	
२. संस्थागत व्यवस्था २०	२०	०.५	२.१.४ क्षमता अभिवृद्धिको अवसरमा महिला, दलित र वञ्चितीकरणमा परेका समुदायलाई समान र विशेष अवसर हुने गरी पहल गर्न निश्चित प्रतिशत बजेट	प्रशासन शाखा लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	प्र प्र अ र नगर प्रमुख	सम्पूर्ण शाखाहरू	निरन्तर	

		०	२.२.३ कार्यस्थलमा हुन सक्ने यौनजन्य दुर्व्यवहार, भेदभाव र हिंसा रोक्न विशेष आचारसंहिता तयार गरी लागू गर्ने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	प्रशासन शाखा	आ ब २०८३/ ०८७	
		०.५	२.३.३ महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी नियमित सामाजिक विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव लिने र दिने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	कार्यपालिका	कार्यपालिका र सम्पूर्ण कर्मचारी	आ ब २०८३/ ०८७	
		०	२.५.१ स्थानीय सरकारले लिङ्ग, उमेर, अपाङ्गता र जात समेटिएको खण्डीकृत तथ्याङ्क सहितको नगरपालिकाको प्रोफाइल (पार्श्वचित्र) तयार पार्ने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	कार्यपालिका र कर्मचारी	आईटी शाखा र कर्मचारी	आ ब २०८३/ ०८७	पर्ने
३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	२०	०	३.१.१ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूका लागि लैससास (GESI) तथा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट सम्बन्धी विशेष क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गर्ने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	प्र प्र अ	प्रशासन तथा योजना शाखा	आ ब २०८३/ ०८७	पर्ने
		०.५	३.१.२ पालिकाबाट जारी हुने पत्र, प्रतिवेदन र कार्यक्रमहरूमा लैङ्गिक संवेदनशील र समावेशी भाषाको प्रयोग अनिवार्य गर्ने	प्रशासन शाखा	प्र प्र अ	सम्पूर्ण शाखा र वडाहरू	निरन्तर	
		०.५	३.१.७ लक्षित वर्ग (महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति) का लागि लोक सेवा तथा शिक्षक सेवा पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन गर्ने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	कार्यपालिका	म तथा बा शाखा	आ ब २०८३/ ०८७	पर्ने

४. सेवा प्रवाह २०	२०	०.५	४.२.२ नगरपालिका कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरू, वडा कार्यालय र सार्वजनिक स्थलहरूमा व्यवस्थित स्तनपान कक्ष (Breastfeeding Room) तयार गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	प्र प्र अ	स्वास्थ्य शाखा र वडाहरू	आ ब २०८३/ ०८७	पर्ने
		०	४.५.४ विपन्न, एकल महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पहुँच बढाउन सुपथमूल्य सहकारी पसल व्यवस्थापन तथा आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नपहल गर्ने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	कार्यपालिका	आर्थिक विकास शाखा	आ ब २०८३/ ०८७	पर्ने
५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	२०	०.५	५.२.२ सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण र सामाजिक परीक्षणमा महिला तथा लक्षित वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने	लैससास समिति सुशासन समिति	प्र प्र अ	सूचना अधिकारी र वडाहरू	प्रत्येक कार्यक्रममा	
		०	५.४.२ योजना तथा कार्यक्रमहरूको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्दा लैससास (GESI) दृष्टिकोणबाट परेको प्रभाव र लाभको विश्लेषणको आधार तयार गरीःअध्ययन प्रतिवेदन तयार पार्ने	लैससास समिति अनुगमन समिति	लैससास समिति	योजना शाखा	आ ब २०८३/ ०८७	पर्ने
		०.५	५.५.१ लैससास कार्यान्वयन समिति, नागरिक समाज र महिला सञ्जालहरू बीच त्रैमासिक रूपमा नियमित समन्वय र समीक्षा बैठक सञ्चालन गर्ने	प्र प्र अ र सबै विषयगत शाखा र लैससास कार्यन्वयण ताथा निर्देशन समिति	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	आ ब २०८३/ ०८७	

निश्कर्षः

भेरीगंगा नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परीक्षण निर्देशिका, २०७८ बमोजिम सम्पन्न गरिएको परीक्षणबाट नगरपालिकाले कुल १०० पूर्णाङ्कमध्ये ६६.५ अंक प्राप्त गरी मध्यम एवं सुधारोन्मुख अवस्था हासिल गरेको पाइएको छ। परीक्षणबाट नगरपालिकाले नीति, योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासनका क्षेत्रमा लैससासलाई मूलप्रवाहीकरण गर्न सकारात्मक र ठोस सुरुवात गरेको पुष्टि भएको छ।

परीक्षणबाट भेरीगंगा नगरपालिकाले कुल १०० पूर्णाङ्क मध्ये ६६.५ अंक प्राप्त गरेको छ। जसले नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था प्रगतिउन्मुख रहेको छ । विषयगत विश्लेषण अनुसार सेवा प्रवाह क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी (४ मा ४ पूर्ण अंकका दरले) पूर्वाधार विकास, प्रजनन् स्वास्थ्य, शिक्षा र विपद् व्यवस्थापन जस्ता सूचकहरूमा उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त भएको छ। नीति, कानून तथा योजना (१०.५ अंक) र संस्थागत व्यवस्था (११.५ अंक) को क्षेत्रमा औसत र सुधारोन्मुख सुधार देखिएको छ भने सुशासन तथा उत्तरदायित्व (१३ अंक) र मानव संसाधन (१३ अंक) को क्षेत्रमा पनि सुदृढ प्रयासहरू भइरहेको पाइएको छ।

नगरपालिकाको महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका तथा अन्य लक्षित समुदायको सहभागिता र पहुँच अभिवृद्धिका लागि नगरपालिकाले गरेका प्रयासहरू सकारात्मक र प्रभावकारी देखिएका छन्। तथापि, नीति र योजना बने तापनि बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन , तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन (१.५ अंक), कानुनी साक्षरता (१.५ अंक) र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (१.५ अंक) जस्ता क्षेत्रहरूमा थप व्यापक सुधारको आवश्यकता रहेको छ।

समग्र रूपमा भेरीगंगा नगरपालिकाले लैससासमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनमा उल्लेखनीय जग बसाल्ने काम गरेको छ। परीक्षणबाट पहिचान भएका सुधारात्मक पक्षहरू, विशेष गरी बजेट विनियोजनको प्रभावकारिता र वर्गीकृत अभिलेखीकरण प्रणाली (Disaggregated Data) को विकासलाई योजनाबद्ध रूपमा कार्यान्वयन गर्दै प्राप्त उपलब्धिहरूलाई संस्थागत गर्न सकेमा नगरपालिका समावेशी, उत्तरदायी, लैङ्गिकमैत्री तथा सुशासनयुक्त स्थानीय शासनको उत्कृष्ट नमुनाका रूपमा स्थापित हुन सक्ने देखिन्छ।

सुझावहरुः

भेरीगंगा नगरपालिकाले लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकण रणनीति, कानुन र कार्यक्रम निर्माण , कार्यान्वयन, मुल्यांकन तथा अभिलेखिकरण गरि नगरपालिकालाई लैससास मुल प्रवाहीकरण तर्फ डोर्याउदै गएको देखिन्छ। यसलाई निरन्तरता दिन लैससास कार्यान्वयन तथा निर्देशन समिति, गाउँ कार्यपालिका तथा कर्मचारीहरुले प्रतिबद्धता जाहेर गरे अनुसार लैससास वृहत कार्ययोजना कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक छ। नगरपालिकाको लैससास परीक्षण पछि पालिकालाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री तथा समावेशी बनाउनका लागि निम्न सुझाबहरुहरु रहेको छ ।

१ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणबाट आएका सवल पक्षहरुको निरन्तरता र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुको लागि बनाइएको कार्ययोजना पालिकाको बार्षिक नीति तथ कार्यक्रम योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने

२ लैससास मूल प्रवाहीकरण देखिने पालिका र शाखागत त्राइसिक अर्धवार्षिक र वार्षिक प्रतिवेदनलाइ समायोजन गरि पालिकाकोल बार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी वेवसाइडमा राख्नु पर्ने

३ कार्य स्थलमा हुने सबै हिंसा तथा यौन दूव्र्यवहार, शोषण तथा उत्पीडन रोकथाम नीति तथा आचार संहिता निर्माण सचेतना तथा छलफल र कार्यन्वयणण गर्नुपर्ने

४ पालिकामा बनेका सबै नीति, नियम निर्देशिका ऐन कार्यविधि बारेमा पालिकाका जनप्रतिनिधि कर्मचारीहरुलाई नियमित रुपमा नीति तथा कार्यक्रमका बजेट विनियोजन गरी जानकारी तथा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने

५ जनप्रतिनिधि र कर्मचारी आचारसंहिता तयार गरि फ्लेक्समा पालिकामा सबैले देख्ने ठाउँमा टाँस गर्नुपर्ने

६ लैससास मैत्री अनुगमन लैससास नीतिर कार्यविधिमा अनुगमन गरी कार्यन्वयण सोही अनुसार प्रतिवेदन फरम्याटको आधारमा सुझाव तथा पृष्ठपोषण गरी अनुगमन समितीले प्रतिवेदन तयारी नियमित रुपमा लैससास हिसावले समिक्षा र अभिलेखिकरण गर्ने

७ अनुगमनबाट प्राप्त सुझावहरु प्राथमिकीकरणका आधारमा बार्षिक कार्यक्रम योजनामा राखेर कार्यान्वयन गरी भए नभएको मुल्यांकन गरि अभिलेखिकरण गर्नु पर्ने

८ पालिकाको कर्मचारीहरुको क्षमता तथा आवश्यकता मूल्यांकन गरी, प्राथमिकीकरणको आधारमा क्षमता अभिबृद्धिका तालिमको आयोजना तथा समावेशीताको आधारमा सहभागिता गराइ अभिलेखिकरण

९ जबाफदेहिता र पारदर्शिता सुनिश्चितताका लागि पालिकाको वेवसाइट अध्यावधिक गर्न आवश्यक कर्मचारीहरुको टिम तयार र क्षमता अभिबृद्धि गरी निरन्तर अध्यावधिक गर्नुपर्ने

१० पालिकाले तयार गरेका सबै नीति, निर्देशिका, कार्यविधि र योजना तथा निर्णयहरुलाई अनुमोदन गरीपालिकाको वेवसाइटमा अपलोड गर्ने।

११ महिला तथा पाछाडि पारिएका सिमान्त कृत समुदायलाई लक्षित गरी प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरुको बारेमा वडा भेला गराई जानकारी दिनुपर्ने र सो सुविधामा उनीहरुको सहज पहुँच भए नभएको सुनिश्चि गर्न सुचकहरु तयार गरी कार्यन्वयणमा ल्याउनु पर्ने

१२ बेजिङ घोषणाका प्रतिवद्धता सिड यूपिआर १३२५ र १८२० र बेजिङ्ग घोषणा १२ प्रतिवद्धता बारेमा जनप्रतिनिधि कर्मचारीहरुका लागि अभिमुखिकरण सञ्चालनका लागि नीति कार्यक्रम बजेटमा राखि कार्यक्रम सञ्चमलन गर्नु पर्ने

१३ पालिकाको श्रम नीति निर्माण र कार्यन्वयणका गर्ने र लैंगिक डेस्क निर्माण र प्रभावकारी कार्यन्वयण योजना तयार गरि कार्यान्वयन गर्नुपर्ने

१४ पालिकाको बैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्किएका महिला पुरुष श्रमिक, र महिला घरेलु श्रमिकहरुको एकृत तथ्यांक संकलन र अभिलेखिकरण गरी श्रमिकहरुको स्थानिय ब्यबसायिक योजनाको लागि कार्यक्रमय तयार गरि कार्यन्वयण गर्नु पर्ने

१५ पालिकाको लैससास निति रणनीती र लैससास कार्यन्वयण बृहत कार्ययोजनाको आधारमा बार्षिक कार्यक्रम योजना तयार कार्यन्वयण गर्नुपर्ने ।

१६ टोल विकास समितिहरु गठन र कार्यन्वयण पहल र पालिकाको सबै समिति उपसमितहरुमा समावेशी र लैससास मैत्री बनाउन महिला र लक्षित समूहको नेतृत्वलाइ प्राथमिकता दिएर कार्यन्वयण गर्ने

१७ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणबाट आएका सवल पक्षहरुको निरन्तरता र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुको लागि बनाइएको कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्ने।

१८ नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्दा लैससासमैत्री बजेटको प्राथमिकीकरण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।

१९ लैससास कार्यान्वयन समितिको बैठक निरन्तर बसेर लैससास कार्ययवजना निर्माण कार्यन्वयण गर्न छलपल र समिक्षा निरन्तरता

२० बार्षिक नीति बजेट कार्यक्रम तयार गर्नु पुर्व लक्षित समूहसँग छलफल र सुझाव संकलन गरी प्राथमिकरण गरी अभिलेखिकरण गर्नु पर्ने

२१ सबै कर्मचारीहरुको क्षमता आवश्यकता पहिचानको आधारमा बार्षिक नीति कार्यक्रममा बजेट विनियोजन गरी लैससास र उत्तरदायी सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्नु पर्ने

२२ नगरपालिकाबाट प्रदान गरिएका सेवा प्रवाहहरुको प्रभाव विश्लेषण सुचक तयार गरी प्रभाव विश्लेषण र अभिलेखिकरण गर्नु पर्ने

२३ नगरपाकाले तयार गर्ने नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा लक्षित समूका लागि निश्चत प्रतिशत तोकेर विनियोजनका लागि निर्देशन गरी अभिलेखिकरण गर्ने

२४ नगरपालिकाको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा कार्यक्रम बजेट बिनियोजन गरि पालिकाको लैससास परिक्षण र लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट कोडिङ् गर्नु पर्ने

२५ कुहिने नकुहिने फोहोर ब्यबस्थापनको लागि पहल र कार्यन्वयण गर्ने पर्ने

अनुसूचि १ सुचकहरु

भेरीगंगा नगरपालिका छिन्चु , सुर्खेत

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमासमावेशिता\ सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे \ नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने गरेको	**लैससस** **स नीति** **लैससास बृस्तित कार्ययोजना** **बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम योजना** **उपभोक्ता समिति गठन परिचालन कार्यविधि**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२				१.१.२	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरे। नगरेको	०-१	०।५	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएन भएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे आँसिक रुपमा मात्र लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने नगरेको	**छलफल कार्य योजना** **बार्षिक नीति बजेटमा आंशिक रुपमा लैससासको दृष्टिले छलफल हुने गरेको** **लैससास कार्यन्वयण तथा निर्देशन समिति**
३				१.१.३	स्थानीय सरकारकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू समावेश भए। नभएको	०-१	०।५	स्थानीय सरकारकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू समावेश भएको	स्थानीय सरकारकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू आँसिक रुपमामात्र समावेश भएको	स्थानीय सरकारकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू समावेश नभएको	**लैससास रणनीत र नीति कार्यन्वयण बृहत कार्ययोजनाको आंशिक बार्षिक नीती तथा कार्यक्रम र माइन्ट्युट**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४				१.१.४	स्थानीय सरकारकोमहिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीतिहरु छन। छैनन्? (स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरिएको वा नगरिएको)	०-१	०।५	स्थानीय सरकारकोमहिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश गरिएको	स्थानीय सरकारकोमहिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति भएको तर स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश नगरिएको	स्थानीय सरकारकोमहिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरिएको	**लैसास रणनिती** **विभेद अन्त्य गर्ने नीति** **बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम दलित शसक्तिकरण एन २०८०**
५				१.१.५	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्नपर्याप्त प्रावधान व्यवस्था गरिएको छ। छैन ?	०-१	०।५	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्न पर्याप्त प्रावधान राखिएको	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्ने खालका केही प्रावधानमात्र समावेश गरिएको	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्नकुनै प्रावधान नराखिएको	**लैससास कार्यन्वयण नीति** **लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष** कार्यविधि परिचालन समिति कोष स्थापना

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्न हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए। नमिलाएको	०-१	०।५	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहिअनुरूपकार्यन्वयनहुनेगरेको	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय स्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुनेहिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको	**न्यायिक समिति वडा स्तरिय मेलमिलाप समिति गठन प्रक्रिया** **लैससास फोकल पर्सन** **गुनासो सुनुवाइ पेटिका** **टोल फ्रि नम्बर**
७				१.१.७	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहे। नरहेको	०-१	१	महिला र पुरूषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको	महिला र पुरूषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने केही प्रावधानमात्र रहेको	महिला र पुरूषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको	**संघिय कानून बमोजिम भुक्तानी दिने गरिएकोडोर हाजिरी प्रतिवेदन** **कार्यपालिका निर्णय** **डोर हाजिरि**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८				१.१.८	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानरहे। नरहेको	०-१	०	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरुरहेको	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने केही प्रावधानरहेको	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधाननरहेको	
९		योजना तर्जुमा तथाकार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति,कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको छ। छैन ?	०-१	०	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसिक रुपमामात्र नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति , कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश नगरिएको	**आवधिक योजना छ।अत्ध्यवधिब वार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य विश्लेषण दस्तावेजीकरणको अध्यावधिक गर्ने**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१०				१.२.२	गाउँपालिका ।नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको लागि वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरे । नगरेको	०-१	०५	गाउँपालिका ।नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहकोलागि वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको	गाउँपालिका ।नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहमध्ये केहीको लागिमात्र प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको	गाउँपालिका ।नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको लागि वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेनगरेको	गाउँपालिका ।नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहकोस्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले निर्धारणगरेको बजेट सीमाको केही बजेट म **वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरी खर्च विवरण**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
११				१.२.३	स्थानीय सरकारकोयोजना सूची लक्षित समूहहरूको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्नेगरे । नगरेको (योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ, वस्तीस्तरबाट आएका योजना कार्यकमहरुलाईसमेटे नसमेटेको परीक्षण)	०-१	१	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहहरूको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्नेगरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकीकरणमा पर्नेगरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने नगरेको र उनीहरुले माग गरेका योजनाले सामान्यतया प्राथमिकता नपाउने गरेको ।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा भएका सहभागीहरूको सूचीफोटो र , वडास्तरबाट छनौट भएका योजनाको सूचीर लक्षितसमुहलेछनौटगरेकाकार्यक्रमकोसूची **लक्षित समुहहरूको उपस्थिति सहितको निर्णय माइनेटहरू शाखागत प्रतिवेदनहरु तर पालिकाको बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१२				१.२.४	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भए । नभएको ?	०-१	१	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा सामान्य छलफल भएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल नभएको	**बजेट तर्जुमा मार्गदर्शनको प्रति र यस मा योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषय समावेश गर्न बार्षिक कार्यक्रम योजना बस्तिटोल स्तरमा छलफल शाखागत प्रतिवेदन बजेट कार्यशाला भएको निर्णयका माइनटहरू**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१३				१.२.५	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमाआवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए । नगरिएको (तयारी प्रतिवेदन)	०-१	०।५	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमाआवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमाआवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमाआवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमाआवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तयारी प्रतिवेदन नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएको तर छुट्टा छुट्टे विश्लेषण नगरेको
१४				१.२.६	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनहुने गरे । नगरेको	०-१	०।५	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानताप्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगरेको बजेट विनियोजनपनि गर्नेनगरेको	**स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज र सोलाई प्राप्त गर्नेकार्यक्रमहरू बजेट विनियोजनदस्ताबेज** **लैससास रण नीति र वार्षिक नीति तथा**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१५				१.२.७	स्थानीय तहकायोजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरीबने । नबनेको	०-१	०।५	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरीबनेको	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई सिमित रुपमा प्रत्यक्ष लाभर केही अप्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बनेको	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरीनबनेको	**वार्षिक निती तथा कार्यक्रम लैससास बृहत कार्ययोजना शाखागत प्रतिवेदन** **पालिकाको बार्षिक प्रतिवेदन**
१६				१.२.८	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभागिता भए । नभएको र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिए ।नदिएको	०-१	१	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभागिता भएको ,मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिएको	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभागिता गर्ने र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिने नीति लिएको	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभागिता नभएको, मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी पनि नदिएको	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समिति व्यवस्थापन सम्वन्धी कानूनका प्रावधानहरू र केही योजनाको नमूना अवलोकन र अभिलेखिकरण **उपभोक्ता समितिका निर्णय माइनटहरू** **प्रतिवदनहरु महिला सञ्जाल अपाङ्गता सञ्जाल**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१७		बजेट तर्जुमा तथाकार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिए । नगरिएको ?	०-१	०।५	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको	**बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा अघि समुदायका सरोकारवालाहरू सँगको छलफल र परामर्श तथा विपन्नता स्तरीकरण सम्वन्धी आवधिक दस्तावेजीकरणहरु महिला समूह बालबालिका अपाङ्गता समूहसँग छलफलगर्ने गरेको माइन्ट योजनामाग**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१८				१.३.२	स्थानीय सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए। नगरिएको ?	०-१	०	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षणनियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरिएको	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षणगर्न कहिले काहीँ बजेटको व्यवस्था हुने गरेको	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षणगर्न बजेटको व्यवस्था हुने नगरेको	स्थानीय सरकारको बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु GRB codding GESI audit निरन्तर
१९				१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिए। नगरिएको ?	०-१	०	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरेको	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेशभएपनि पर्याप्त नभएको	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेटब्यवस्था हुने नगरेको	स्थानीय सरकारको बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु प्राथमिकिकरणमा आएका केही कुराहरू प्राप्त नएको

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२०				१.३.४	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा समयैमाखर्च गरिए। नगरिएको ? (बजेट तथाकार्यकमबीच भिडान)	०-१	०।५	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा समयैमाखर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि कहिले कहीँ बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममाखर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि बजेट विनियोजन तथा उनीहरूको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने नगरिएको।	**बजेट तथाकार्यकमबीच भिडान नतिजा निकाल्ने , बजेट तथा कार्यक्रम दस्तावेज।** **निश्चित प्रतिशत बजेट बिनियोजन नभएता पनि कहिलेकाही आवश्कताको लागि केही बजेट समयभित्रै खर्च हुने गरेको कार्यक्रम योजना** **शाखागत प्रतिवेदन हरु**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारीपदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी।पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरुपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनिधित्व रहेकोछ।छैन ?	०-१	०।५	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी।पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरुपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनिधित्व रहेकोअवस्था।	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी।पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरुपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व रहेकोअवस्था	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी।पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरुपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत पनि प्रतिनिधित्व नरहेकोअवस्था	**पालिकाको निर्णायक तहमा रहेका (कर्मचारी।पदाधिकारी) को नामावली र अभिलेखिकरणको आधारमा ५० प्रतिशत नभएको तर ३३ प्रतिशत रहेको तर पालिकाको टिममा पुरा नभएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्न हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२२				२.१.२	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्नेरणनीति लिइएको छ। छैन ?	०-१	०।५	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्नेरणनीति लिइएको अवस्था।	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायमध्येबाट केहीसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको सिमित समावेशी प्रतिनिधित्व हुनसक्नेरणनीति लिइएको अवस्था।	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्नेरणनीति लिइएको छैन।	स्थानीय **सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्वन्धी नीति , कानून र अभ्यास सम्वन्धी दस्तावेजीकरण** **करारमा कर्मचारी भर्ना सम्बन्धि कार्यविधि २०७५**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२३				२.१.३	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत दिने गरेको। नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको जनप्रतिनिधि समावेश गरेको कार्यटोली मार्फत दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेर सेवा दिने नगरेको।	**स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति र सेवा प्रवाह दस्तावेज सम्बन्धित शाखा र विद्यालयको रैथाने कर्मचारीहरुको सहजिकरण गर्ने ब्यबस्थापन भएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको । नलिएको	०-१	०।५	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुनेगरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई समेत सेवा प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर पाइने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति नरहेको ।	**जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्ने सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति निर्णायहरुको दस्तावेजीकरण गरिएको छैन स्वास्थ्यशाखामा अभ्यास अन्य मौखिक**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२५		कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति छ। छैन ?	०-१	१	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति रहेको।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको।	**महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति दस्तावेजीकरणमा लैससास नीत कार्न्वयण बृस्तित कार्ययोजना र लैससास नीति**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२६				२.२.२	स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छाछैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरिए।नगरिएको)	०-१	१	स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको)	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको	स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था नगरिएको।	**स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान फोकल पर्सन दस्तावेजीकरणमा लैससास फोकल ब्यक्ति किटान गरिएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२७				२.२.३	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरिएको छ। छैन ?	०-१	०	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाब महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरिएको।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाब र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाब र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता केही पनि नरहेको।	**स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाब महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता तयार भएको तर दस्तावेजीकरण कुनै नीति नभएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२८				२.२.४	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए नभएको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे नगरेको	०-१	०।५	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत गरेको	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको	**योजना तर्जुमासमितिलाई र लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज , बैठकको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका र वडास्तरमा गरेको अनुगमन प्रतिवेदन नभएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२९		समिति, उपसमिति रकार्यदल मा प्रतिनिधित्व	४	२.३.९	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहे ।नरहेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा केहीकोमात्र प्रतिनिधित्व हुने गरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था नरहेको ।	**स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी प्रतिनिधित्व भएको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका ।समावेसी सहभागीताको गठन माइनटहरू**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३०				२.३.२	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन पाए । नपाएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन पाएको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन नपाएको ।	**स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका प्रतिलिपि योजना र पालिका सार्वजनिक सुनुवाइ प्रतिवेदन**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३१				२.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे नगरेको ?	०-१	०।५	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको।	**स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति बि।** **नीतिगत प्रतिवेदन अनुगमन प्रतिवेदनहरू नभएको**
३२				२.३.४	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने गरे नगरेको ?	०-१	०।५	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको प्रायः कार्यान्वयन हुने गरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन कहिले काहीँमात्र हुने गरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने नगरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरु र कार्यान्वयन समीक्षा नभएको

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३३		वित्त व्यवस्थापनप्रणालीमा समावेशिता	४	२.४.१	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरिएको। नगरिएको ?	०-१	०।५	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना भएको।	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने निर्णय भएको तर कार्यान्वयननभएको।	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि छुट्टै कोष स्थापना नभएको।	**स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि छुट्टै कोष स्थापना सम्वन्धी दस्तावेजीकरणमा नभएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३४				२.४.२	के आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोछ ? उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएकोछ ?	०-१	१	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तथा उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको।	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तरउ नीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा भने नभएको।	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकासर सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था तथा उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नभएको।	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेट तथा कार्यक्रम दस्तावेजहरु । आंशिक **वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम** **दलित लक्षित सिप विकास कार्यक्रम**
३५				२.४.३	के स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्थाभएको छ ? सो अनुसार कार्यक्रम पहिचानगरिएकोछ ?	०-१	०	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्थाभएको तथासो अनुसार कार्यक्रम पहिचानगरिएको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्थाभएको तरसो अनुसार कार्यक्रम पहिचाननगरिएको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेट तथा कार्यक्रम प्रवन्ध नै नभएको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको व्यवस्था तथा सोको लागि आवश्यक जनशक्ति , वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्थाभएको दस्तावेज नभएको

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३६				४.४.८	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे। नगरेको र कम्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने वा नदिने गरेको।	०-१	०।५	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरेको र कम्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने गरेको।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे पनि कम्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने नगरेको।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगरेको र कम्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना पनि नदिने गरेको।	**स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन बजे विनियोजन गरेको दस्तावेज र सूचना प्रणाली र यसबाट प्रवाहित सूचनाहरू दिने नगरेको**
३७		तथ्याङ्क सङकलन तथाव्यव स्थापन	४	४.५.१	के स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका गरेको छ? (लिङ्ग , र आर्थिक स्थिति ,जात ,उमेर आदि) (गाऊं।नगर प्रोफाईल)	०-१	०	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका(लिङ्ग , र आर्थिक स्थिति ,जात ,उमेर आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्यांङ्क संकलनगर्ने गरेको र खण्डीकृत तथ्यांङ्कको समय समयमा अध्यावधिकगर्ने गरेको छ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका(लिङ्ग ,जात ,उमेर , र आर्थिक स्थिति आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना। तथ्याँक संकलनगरेको तर खण्डीकृत तथ्यांङ्कको अध्यावधिकनगरेको।	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका(लिङ्ग ,उमेर , र आर्थिक स्थिति आदि ,जात) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनपनि नगरेको।	**महिला, पुरुष, बालबालिका, सबै जातजातिका (लिङ्ग , र आर्थिक ,जात ,उमेर स्थिति आदि) खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको गाऊं।नगर पालिका प्रोफाईल खण्डिकृत तथ्याकं**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३८				२.५.२	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गर । नगरेको (गाऊं।नगरप्रोफाईल)	०-१	०।५	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान नै नभएकोले छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने नगरेको	**स्थानीय स्तरका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक र नक्साङ्कन सहितको गाऊं।नगरप्रोफाईल ।** **खण्डिकृत तथ्यांक संकलन का लागि सुरुवात गरेको वेरोजगारहरुको तथ्यांक संकलन**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३९				२.५.३	के स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको छ ?	०-१	०	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधारामा स्थानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	**स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण र स्थानीय विकास योजना तर्जुमा जस्तै आवधिक योजना दस्तावेजीकरण गर्नु पर्ने बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वडा स्तरबाट आएको योजना र प्राथिमिकिकरण समाजिक नक्साङ्कन**
४०				२.५.४	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	**स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणको अभिलेख नियमित अध्यावधिक गर्ने गरेको पञ्जिमरण अभिलेखिकरण**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्न हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथाक्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे नगरेको र छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन भए। नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए। नआएको ?	०-१	०	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको।	**लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना , बार्षिक बजेट किताब र लैससासमा खर्च गर्ने कार्यविधि तयार भएको तर कार्न्वयण नभएको** **बार्षिक नीति तथाकार्यक्रम**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४२				३.१.२	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी।कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएका छन् वाछैनन् र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको थियो वा थिएन ?	०-१	०।५	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी।कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको।	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी।कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको।	स्थानीय सरकारकासबै पदाधिकारी।कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम नलिएका र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको।	**स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र समावेशी सदस्यहरूलाई तालिम प्रदान गर्दा कुल संख्याका आधारमा महिला तथापुरुषको सहभागी संख्याको अनुपात विश्लेषण प्रतिवेदन।** **सहभागिता पत्रहरु उपस्थित माइनटहरू**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकतासमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको छ ।छैन ?	०-१	०।५	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग तथा महिलाका आवश्यकतासमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको ।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकतासमेटिए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने नगरिएको ।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग हुने नगरेको ,महिलाका आवश्यकतापनि नसमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण समेत लिने नगरिएको ।	**तालिममा समेटिएको विषयवस्तु, भाषाको लेखन र प्रयोगको स्तर, आवश्यकतामा आधारितभएको तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण प्रतिवेदन ।** **तालिम प्रतिवेदन र निर्णयहरू लैङ्गिक संवेदनशी शब्दावलीहरु प्रिन्ट गरेर टास गर्नुपने**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४४				३.१.४	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण) छन ।छैनन् ? सो अनुसारको वजेटविनियोजन गरिएको छ ।छैन ?	०-१	१	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूरहेका र सो अनुसारको वजेटविनियोजन हुने गरेको ।	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूभएपनि सो अनुसारको वजेटविनियोजन हुने नगरेको ।	महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूर सो अनुसार वजेटविनियोजन हुने नगरेको ।	**महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता विकाससम्वन्धी प्राबिधिक तालिम, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदिको प्रतिवेदन र परिमाण खुल्ने बजेट खर्च विवरण ।** **वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तालिम सञ्चालन प्रतिवेदन**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४५				३.१.५	के स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत छन् ? (विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या)	०-१	०।५	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत रहेको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही मानवीय श्रोत रहेको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम दिने तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने मानवीय श्रोत नरहेको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्वन्धी तालिम तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या विवरण । तालिम प्राप्त जनशक्ति ०
४६				३.१.६	के स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था छ ?	०-१	१	स्थानीयसरकार मा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था रहेको ।	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था भएपनि जनशक्ति नखटाइएको ।	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइ र सो सम्वन्धी जनशक्ति नहेको ।	**स्थानीयसरकारको संगठन संरचना र कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण जनशक्ति ब्यबस्थापनमा प्रशासन शाखालाइ जिम्मा दिएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४७				३.९.७	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे नरहेको र कार्यान्वयन भए नभएको । (संचालित तालिम कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०।५	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन हुने गरेको ।	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने गरेपनि सबैले अवसर नपाएको ।	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने नगरेको र कार्यक्रम समेत नरहेको ।	स्थानीय तहको बार्षिक कार्यक्रम र महिला तथावन्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी सम्वन्धी कार्यक्रमहरूको उपस्थिति विवरण निरन्तरता नभएको
४८				३.९.८	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी छ ? सोको लागि अभिमुखीकरण गरिएकोछ ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०।५	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिन अभिमुखीकरण गरिएको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने कार्यक्रम रहेपनि सञ्चालन नभएको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी नभएको र यस्तो जानकारी दिने कुनै कार्यक्रम नरहेको ।	**महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्दताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने अभिमुखीकरणकार्यकम गर्नु पर्ने**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्‌कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्‌कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्‌कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरीकार्यक्रम समयैमा सम्पन्न गरेको छ ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरीकार्यक्रम समयैमा सम्पन्न हुने गरेको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू रहेपनि सो अनुसारको बजेट विनियोजन तथा कार्यक्रम सञ्चालन नभएको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू नरहेको र यसकालागि बजेट समेत विनियोजन हुने नगरेको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र बजेट विवरण तथा सञ्चालित कार्यक्रम कार्यकम संख्या , मिति र उपस्थिति विवरण कार्विधि अध्यावधिक गर्ने **बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम**
५०				३.२.२	लैङ्गिकहिँसारहित गाऊ ।नगरपालिका घोषणा गरेको छ ? (घोषणा गरेको मिति) र महिला हिंसाविरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाएको छ ? (घटेका घटना संख्या र लिइएका निर्णय)	०-१	०	लैङ्गिकहिँसारहित गाऊ ।नगरपालिका घोषणा भएको र महिला हिंसाविरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाइएको।	लैङ्गिकहिँसारहित गाऊ ।नगरपालिका घोषणा भएपनि महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य रुपमा नघटेको।	लैङ्गिकहिँसारहित गाऊ ।नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य संख्यमा रहेको।	लैङ्गिकहिँसारहित गाऊ ।नगरपालिका घोषणा गरेको मिति तथा लिइएका निर्णय विवरण र स्थानीय न्यायिक समिति वा प्रहरीमा महिला हिंस।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५१				३.८.३	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्नेगरेको छ ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका)	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्ध सवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको ।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारहरूले संचालन गर्ने गरे पनि प्रभावकारी नभएको ।	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नगरेको ।	**स्थानीय सरकारले सञ्चालन गरेका महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका**
५२				३.८.४	के स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै)जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको छ ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेको विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि मध्ये केहीमात्र सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनगर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनहालसम्म नगरेको ।	**स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउन सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति र माइन्यूटहरू १**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे। नगरेको ?	०-१	०	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरिएको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुमध्ये केही सिमितलाई मात्र नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गरिएको।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुमध्ये कसैलाई पनि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण नगरिएको।	**स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनको बिषयमा गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण आंशिक महिला जनप्रतिनिधिहरुको लागि**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५४				३.३.१	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे। नगरेको ?	०-१	०	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरेको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूमध्ये केहीलाईमात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा अभिमुखीकरण गरिएको ।	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा कुनैपनि अभिमुखीकरण नभएको ।	। स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तु समेटी गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५५				३.३.३	के महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालित भएका छन ? (जस्तैः कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनुशिक्षण)	०-१	०।५	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारेनियमितरुपमाअनुशिक्षण हुने गरेको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका केही बिषयमा अभिमुखिकरण हुने गरेको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनुशिक्षण नभएको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनुशिक्षण कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५६				४.३.३	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट के उनीहरु लाभान्वितभएका छन् ? (जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धकाकार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण र यसको असर)	०-१	१	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धमहिलाहरू सशक्तिकरण भएको ।	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धकाबिषयहरु मध्ये केहीमा महिलाहरूको सशक्तिकरण भएको ।	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन नभएको र यसले महिलाको कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धकाकार्यक्रमहरूमा महिलाहरु सशक्त नभएको ।	महिलाहरूको लागिसंचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धकाकार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या नगर वडा स्तर र न्यायिक मेलमिलापप मान्यूट बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्स गरे । नगरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान रहे। नरहेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्स हुने गरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान समेत रहेको ।	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका सिमित व्यक्तिसँगमात्र परामर्श लिने गरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श लिने नगरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरीएको विशेष राहतको प्रावधान समेत नरहेको ।	**स्थानीय सरकारलेविपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधिको प्रति र निर्माणको क्रममा गरिएको परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति र सहभागिता विवरण ।** **विपत अनुकुलन प्रतिकार्य कार्ययोजना पुर्वतयारी योजना** LDCRP

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्न हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५८				३.४.२	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरे। नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको।	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला रकेही वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको।	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क नराखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको।	स्थानीयस्तरको विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लिइएको लाभान्वित समूहका महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क तथा राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची तयार नभएको
५९				३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी गर्ने गरे। नगरेको ?	०-१	१	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा केही वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा उनीहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागिता विना उनीहरूलाई बिशेष प्राथमिकता नदिइ सञ्चालन गर्ने गरेको।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यका लाभान्वित समूह र उनीहरूको दिएको प्राथमिकता तथा सहभागिता विवरण। भरपाइ र माइनट

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६०				४.४.३	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	१	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय मध्ये सिमितको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा विना नै निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा भएको उपस्थिति विविध

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधारविकास	४	४.१.१	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीलैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्री / संबेदनशील संरंचनाको प्रावधान सहित हुने गरे। नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीलैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्रीतथासंबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत हुने गरेको।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीभएपनि लैङ्गिक र बालमैत्रीतथासंबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला , बालबालिका रअपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीलैङ्गिकबालमैत्रीतथासंबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतथा संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीलैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्री / संबेदनशील संरंचनाकोड्रइङ , डिजायन भएको प्रमाण आंशिक रुपमा भएको

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६२				४.१.२	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरिएको छ ।छैन ?	०-१	१	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू मध्ये केहीको मात्रनिर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने नगरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरूका ड्रइङडिजायन र निर्मित , संरचनाको भवन निर्माण मा विद्यालयहरुमा सुरुवात भएको

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६३				४.१.३	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने गरिएको छ। छैन ?	०-१	१	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने गरेको।	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्नुपर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिनेकुनै नीति नै नभएको र हालसम्म यस बिषयमा नसोचिएको।	स्थानीय तहले१५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने नीति र स्वीकृत नक्साको प्रति। भवन निर्माण आचार संहिता

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६४				४.१.४	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहे । नरहेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जल विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहेका ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने सोच बनाएको तर सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू नरहेको ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न नीति तथा सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू समेत नरहेको ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू ।लैसास नीति निर्माण कार्यन्वयणमा चुनौतिहरु बायो ग्यास तयार गरेक

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.२.१	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भए। नभएको ?	०-१	१	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगा गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश गरी सो नीति कार्यान्वयन गरिएको।	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएको तर कार्यान्वयन नभएको।	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा गलगाउने नीति तथा यसको कार्यान्वन केहीपनि नभएको।	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन। स्थानिय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
६६				४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्षर समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको छ। छैन ?	०-१	१	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था सम्वन्धी नीति तथा यसको व्यवस्थापन केहीपनि नभएको।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था नभएको पालिका केही स्वास्थ्यचौकी विजौरा घाटगाउँ

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरूसंचालन गरिएका छन् ?	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरूसंचालन गरिएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केही विशेष कार्यक्रमहरू मात्र संचालन भएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनैपनि विशेष कार्यक्रमहरूसंचालित नभएका	सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तनक्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने अवस्था सुधार गर्ने र स्वास्थशिविरहरू राख्ने जस्ता महिलाको स्वास्थ्य सुधार सम्वन्धी कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या । स्वास्थय शिविर सञ्चालन

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६८				४.२.४	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट भए। नभएको ?	०-१	१	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनमा रहेको।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम भएपनि बजेट विनियोजन नभएको।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट नभएको।	**महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने चालु बर्षको कार्यक्रम र बजेट भएको प्रति र गतबर्षको समीक्षा प्रतिवेदन।** **कार्यपालिकाको निर्णय वडा र पालिकाले कार्यन्वयण गर्ने** **बजेट विनियोजन नभएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध मिलाए। नमिलाएको ?	०-१	१	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने नीति भएपनि पर्याप्त प्रयास नभएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध नमिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने निर्णय तथा यसको कार्यान्वयन प्रतिवेदन। भर्ना अभियान कार्यपालिका निर्णय भर्ना अभिया न ब्यानर निर्देशन पत्र

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७०				४.३.२	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए। नमिलाएको ?	०-१	१	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका केही परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकाकेही बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकाकुनै बालबालिकालाई पनि दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध नमिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिकोव्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाउने कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन प्रतिवेदन। शाखा र दिवा खाजाको व्यवस्था प्रतिववेदन

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७१				४.३.३	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालित भए। नभएका ? (जस्तैः अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि) (कार्यकम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या)	०-१	१	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन भएका।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन गर्ने नीति भएपनि बजेट विनियोजन नभएको।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षाआदि कुनैपनि संचालन नभएको।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षाआदि संचालनको सामुदायिक सिकाइ केन्द्र किशोर किशोर अविभावक रुपान्तर कक्षा clc कार्यक्र सामुदायिक सिकाइ केन्द्र

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे । नगरेको ?	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	केही विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण सम्वन्धी सिमित कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण जस्ता कुनै कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनका प्रतिवेदनहरु । माइनट र निर्णयहरू
७३		खानेपानी तथासरसफाइ	४	४.४.१	गाउँपालिका । नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए । नभएको ?	०-१	१	गाउँपालिका । नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भएको ।	गाउँपालिका । नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि एउटै शौचालयको व्यवस्था भएको ।	गाउँपालिका । नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध नभएको ।	गाउँपालिका । नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध को सुरुवात भएको ।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७४				४.४.८	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामाकेही वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन भएको ।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट र संचालन प्रतिवेदन । ओडि एफ घोषणा

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७५				४.४.३	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे । नगरेको ?	०-१	०।५	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट तथा कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	**कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने बार्षिक नीति कार्यक्रममा भएको तर कार्यन्यणमा नभएको सञ्चालन प्रतिवेदन नभएको**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७६				४.४.४	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे । नगरेको ?	०-१	१	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन बजेट र प्रतिवेदन । इनार कुवा आकाशे सबै वडामा आवश्यकता अनुसार

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७७		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको छ। छैन ?	०-१	१	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको ।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक केही कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको तर र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कुनै कार्यक्रम राख्ने नगरिएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्नु अगाडि बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यकमको विषयवस्तु, बजेट तथा संख्या रोजगार नीति प्रधान म्नत्री मुख्यमन्त्रि

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७८				४.२.२	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयवन गर्ने गरे । नगरेको ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयवन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरेको तर कार्यान्वयवन नभएको ।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको र कुनै त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वयवन नभएको ।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि गरिएका कार्यक्रमहरूको संख्या र उपस्थितितथा स्वीकृत , कार्यक्रम ।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७९				४.२.३	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरे । नगरेको ? (मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिमसम्बन्धी सुचकाँक)	०-१	१	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नगरेको ।	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गर्ने निर्णय र मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिमसम्बन्धी विवरण ।
८०				४.२.४	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भए । नभएको?	०-१	०	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम नभएको ।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम र अनुगमन प्रतिवेदन ।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	८.१.१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको वा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरेपनि सम्बन्धित अधिकारीबाट तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी र कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णय । बार्षिक कार्यक्रम कार्यपालिका मान्यूट

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८२				५.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याए। नल्याएको ?	०-१	०५	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता केही नीतिमात्र कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता कुनै नीति कार्यान्वयनमा नल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति र कार्यान्वयन प्रतिवेदन। बार्षिक निति तथा कार्यक्रम कार्यपालिका निर्णय

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८३				८.१.३	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०।५	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय भएपनि कार्यान्वयन नभएको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताका क्षेत्रमा कुनै कार्यक्रमतय नभएको तथा कुनै कार्यान्वयन नभएको ।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा स्वीकृत तथा सञ्चालित कार्यक्रमसंख्या र उपस्थिति । बार्षिक नीत तथा कार्क्रम
८४				८.१.४	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गरेको छ ?	०-१	१	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गर्ने गरेको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन भएपनि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्नेकुनै कार्यक्रममा रकम विनियोजन नभएको र हालसम्म कुनै कार्यक्रम नभएको ।	**संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्ने कार्यक्रममा विनियोजित बजेट तथा कार्यकम संख्या, कार्यकम संचालन भएको संख्या र उपस्थिति ।** **नीति तथा कार्यक्रम र दिवशीय कार्यकम**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८५		उत्तरदायित्व रजवाफदेहिता	४	४.२.१	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले आकल झुकल केही कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले कुनै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गरेको प्रतिदेदन

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८६				५.२.२	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकासदस्यको उपस्थिति रहनेगरे । नगरेको ?	०-१	०।५	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकोउपस्थिति रहने गरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको कहिले काहीँ मात्र उपस्थिति रहनेगरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकोउपस्थिति रहनेनगरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रमको उपस्थिति रजिष्टर र बन्चितिकरणमा परेका व्यक्तिकोउपस्थिति । सहभागिता माइन्यूट

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८७				५.८.३	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वयकाविषयमा आवाज उठ्ने गरे। नगरेको र यसरी उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरे। नगरेको ?	०-१	०।५	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वयकाविषयमा उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वयकाविषयमा उठेका प्रश्नमध्ये केहीकोमात्र स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वयकाविषयमा आवाज उठ्ने गरे पनि यसमा स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने नगरेको।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यकम र सो को कार्यान्वयकाविषयमा आवाज उठेका प्रश्न र त्यसमा स्थानीय सरकारबाट बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम आंशिकसम्बोधनको अभिलेख।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८८				१.२.४	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए। नल्याएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे पनि कार्यान्वयनमा आइनसकेको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा नल्याएको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको स्वीकृत आचार संहिता।
८९		सूचना तथा संचार	४	१.३.१	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे। नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरे। नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिकगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे पनि महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र गरेको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण र महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनिकगरेको अभिलेख। बार्षिक नीत तथा कार्यक्रम वेवसाइड अपलोड

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९०				८.३.२	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचनाहरू स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गरेको विवरण ।
९१				८.३.३	के स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको छ ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वाटकेहीमात्र समावेशी तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वाट समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी प्रवाहित सूचनाको प्रति । बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम राखेको र आइसी समग्री

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्न हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९२				६.३.४	के स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको छ ? (आधार तथ्याँकसँग समेत तुलना गर्न सकिने)	०-१	०।५	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह भएपनि यसबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको आधार नभएको।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह नभएको र स्थानीय तहका कार्यक्रमबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि नभएको।	के स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको तथ्याँक वा अध्ययन प्रतिवेदन।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९३		अनुगमन तथामूल्या ङ्कन	४	५.४.१	के कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको छ ?	०-१	०।५	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले केहीमात्र लाभ लिन सकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वियनबाट सम्वन्धित समुदायले पूरा लाभ लिएको प्रभाव अध्ययन प्रतिवेदन । **महिलाले हिंसा विरुद्ध आवाज उठाउन थाले** **न्यायिक समितमा केस आउन थालेको** गुनासो सुनुवाय

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९४				५.४.२	के स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने गरिन्छ ?	०-१	०	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने गरिएको।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने कार्यक्रम नभएको।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यकमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण भएको प्रतिवेदन।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९५				५.४.३	के स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल गर्नेगरेका छ ?	०-१	०।५	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथि छलफल हुने गरेको।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथि यदाकदा छलफल हुने गरेको।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल हुने नगरेको।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायतलाई लक्षित गरी भएको छलफल प्रतिवेदन। अपांगता सञ्जाल सँग
९६				५.४.४	के अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ ?	०-१	०।५	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका केही पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छैन।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गरेको प्रमाण।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९७		समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	४.४.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरे। नगरेको ?	०-१	०।५	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका केही नीति, कानून तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने नगरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको प्रमाण।

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल बनी कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरुपमा कार्य हुने गरे। नगरेको ?	०-१	०।५	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगत छलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरुपमा कार्य हुने गरेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच बनेको सञ्जालमा आकलझुकल कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि बेलाबेलामा कार्य हुने गरेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य हुने नगरेको।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जाल मा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य गरेकोप्रमाणित हुने बैठकका निर्णयपुस्तिका तथा निर्णय। महिला समूह, नागरिक समाज, NGO/INGO, सरकारी निकाय, स्थानीय सरकार र दातृ निकायबीच साझा छलफल माइन्यूट लैससास कार्यन्वयण समिति बैठक

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९९				९.९.३	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिमहरू प्रदान गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	०।५	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिमहरू प्रदान गर्ने गरेको ।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केहीप्रतिनिधिलाई मात्रलैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिम दिने कार्यक्रम रहेको ।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिमहरू प्रदान गर्ने नगरे ।	लैङ्गिक समानतातथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासतालिम प्रदान गरेको कार्यकम संख्या र उपस्थिति । **नीति तथा कार्यक्रममा महिला सहकारी सञ्जाल**

तालिका १: लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक.मध्यम अवस्थालाई ० ,५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ' ,'१'५ अंक पाउने अवस्था र सो को '०' र ,'५. प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अ+क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	0.5 अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१००					महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	०।५	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना ,मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरेपनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने नगरेको ।	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका

अनुसूचि २,

सहभागीहरुको हाजिरी

क्र.सं.	नाम	संस्था / ठेगाना	जातजाति	लिंग	उमेर समूह	सम्पर्क नं.
१	यज्ञप्रसाद ढकाल	नगर प्रमुख, भेरीगंगा	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८५८०५१४५०
२	धनसरा बोहरा	नगर उपप्रमुख, भेरीगंगा	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	
३	हरि बहादुर खत्री	वडा अध्यक्ष, भेरीगंगा	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८०५४१११
४	कुल ब. खड्का	वडा अध्यक्ष, भेरीगंगा	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८५११९९३०८
५	शिशिर कु. खड्का	वडा अध्यक्ष, भेरीगंगा	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८०४०१७०
६	जुनु सिंह	प्रशासकीय अधिकृत	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४७४८१३३२
७	विष्णुघरे घर्ती	इन्जिनियर	आदिवासी जनजाति	पुरुष	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४४८५६६२२
८	गजेन्द्र कुमार जी.सी.	शा.अ.	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९०५८०५२२५३
९	पिताम्बर पौडेल	यो.प्र.	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८२४०८८
१०	चित्र बहादुर के.सी.	इन्जिनियर	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४९५८८६२
११	लाल सिंह बुढाथोकी	खा.वि.स. संयोजक	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८०३१९६४
१२	शेर बहादुर कामी	का.पा.स., भेरीगंगा	दलित	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८६३१२२५४०
१३	सीता थापा	भेरीगंगा न.पा.-५	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४३२२१७९५
१४	देवी कुमारी राना	भेरीगंगा न.पा.	आदिवासी जनजाति	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८२५००९३
१५	चित्रा डाँगी	उद्योग/सहकारी शाखा	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८०३८९४२
१६	रेखा वली	The Story Kitchen	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४५१६१०२३
१७	वीर बहादुर चुनारा	कार्यपालिका., भेरीगंगा	दलित	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८६३१२९२७५
१८	डिलमति पुन	भेरीगंगा न.पा.	आदिवासी जनजाति	महिला	१९ देखि ३५ वर्ष	९८६६७५५२२१
१९	हरिकला खड्का	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८३९९५१०
२०	नेत्र ब. देवकोटा	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८०२६१७७
२१	कृष्टि थापा	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४२३०१७५५
२२	टेकपाल नेपाली	भेरीगंगा नगरपालिका	दलित	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८०३१०४३

२३	तिलविर पुन मगर	भेरीगंगा न.पा.	आदिवासी जनजाति	पुरुष	१९ देखि ३५ वर्ष	९८६७७२५८७
२४	डा लोकेन्द्र ब. खड्का	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४९४६०२१३
२५	खगीसरा पुन मगर	कार्यपालिका सदस्य	आदिवासी जनजाति	महिला	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४८२१२०४९
२६	गोमा खत्री	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४८२१४२१९
२७	सुचित्रा वली	भूमि कार्यशाला	ब्राह्मण/क्षेत्री	महिला	१९ देखि ३५ वर्ष	९८४५०९९३७८
२८	दिल कुमारी बुढा	औरेक नेपाल	आदिवासी जनजाति	महिला	३६ देखि ६० वर्ष	९८४७८५०६७४
२९	प्रकाश पौडेल	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८५८०५४४३२
३०	राम रेग्मी	भेरीगंगा न.पा.	ब्राह्मण/क्षेत्री	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	
३१	सुरज वि.क.	भेरीगंगा न.पा.	दलित	पुरुष	३६ देखि ६० वर्ष	९८६५०३५२४६

अनुसूचि ३,

फोटोहरु